

DARBININKAS

1.000 NARIŲ LIETUVIŲ
DARBININKŲ
SAJUNGAI
IKI
SEIMO!

Sujuskite, broliai sąjungiečiai, kad mūsų organizacija to skaičiaus sulauktų iki pirmojo seimo.

1.000 NARIŲ A. L. R. K. M.
TERŲ SAJUNGAI IKI
SEIMO.

Sujuskite, sesers sąjungietės, kad jūsų garsingoj organizacijoj atsirastų tūkstantinis skaičius iki Seimo.

VOL. II Metai I. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. 620 So. Boston. No 17 59

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. 242 W. BROADWAY. SO. BOSTON, MASS. VASARIO 12 d. (FEBR.) 1916 m.

AMERIKONINTOJŲ PASTANGOS.

Langvian buvo amerikoms išrišti klausimai, kaip apgynus Ameriką nuo priešų užpuolimų, negu tą, kaip greičiausiai suvirškinus suamerikoninus visus ateivius. Dalyvavusiems amerikontojų komiteto konferencijoje Philadelphijoje 19, 20 sausio šių metų vienas dalykas turėjo būti: Visi, kurie gyvena Amerikoje, turi būti amerikoni. Arba betarant ex-prezidento Roosevelto žodžiais: "Amerikonizmas reikalauja, kad mes pridabotume, idant kiekvienas ateivis pataptų tik Amerikos piliečiu ir daugiau niekuo ir kad čia gimiai būtų visa širdžia atsidavę tik Amerikai."

Kad tai pasiekus Philadelphijos konferencija surado visą eilę priemonių. Teisybė reikalauja pripažinti, kad konferencija stengėsi gana giliai siekti, rįsdama klausimą amerikonizmo ateivių. Ji atrado, kad svarbiausioji kliūtis ateiviams patapti piliečiais yra tai suktybės, apgavystės, kurių pilnas yra Amerikos gyvenimas. Ji šaukė visus amerikonus stoti į kovą su panašiais apsišėkimais.

Bet langvian yra ką nors nutarti, negu gyveniman įvykinti. Ar galima tikėtis, kad gyvas, susipratus šviesus žmogus, mylintis savo tėvynę, kad atsidėtų jos, užmirštų nustotų ją mylėjęs ir visomis savo pajėgomis atiduotų naujai šaliai, į kurią ką tik atkeliavo? Tai būtų prieš pačią žmogaus prigimtį. Juk meilė savo tėvų žemės kiekvienam žmogui ingimta. Tautinė dvasia auklėjama tūkstančiais metų, ji eina iš kartos į kartą. Reikalavimas atsidėti tos dvasios yra reikalavimu būti išgama, delto yra negeras, neteisingas ir negalimas. Jeigu amerikoni, išauklėję čia Washingtono šalyje vos keliolika metų, myli savo šalį, tai labiau gali ateivis mylėti savo tikrąją tėvynę, su kuria jisai surištas jau tūkstančius metų. Tas faktas, kad žmogus kuriam laikui palieka savo kraštą, išvažiuoja kitur-nieko neatmaino. Juk žmogus, iš namų išvažiuodamas, nepalieka namie savo kalbos, jausmų, būdo, dvasios. Jis vežasi visa tai su savimi ir vardan ko galima reikalauti, kad jisai savo tų didžiausių brangenybių, tiesiog savo esybės išsižadėtų. Pagaliau jo tautybė gali visai nesipriešinti kad ir Amerikos idealams. Tik gal čia tu idealų srityje šis tas reikėtų iš naujo persvarstyti, iš naujo inkainoti. Ar nebūtų gerai, kad Anglijos izeiviai Amerikoni panorėtų rimtai išklausti balso kitų tautų ateivių. Kad ji išgirstų, jisai turėtų būti kolektyvus. Gal tada galima būtų priėmti prie kokio nors susipratimo. Bet apie tai plačiau pakalbėsime kitą sykį.

LIVNAI, Orlo gub.

Yra čia pabėgėlių lietuvių, nors ir nedaug. Šiomis dienomis nusizūdė del nežinomoms priežasties provizorius a. a. Kasinulevičius, mūsų čionykštės lietuvių kuopelės šulas. Jam mirus netekome gero lietuvių ir piliečio.

S. Pelaitis - Jokūbėlis.

DYSNA, Vilniaus gub.

Iškilius panikai, daugelis pabėgėlių nuo vakarų atsidūrė Dysnoje. Tarp jų buvo nemažas nuošimtis lietuvių, — galima būtų priskaityti iki pustuščio šimto žmonių.

Ilgainiui, šiek-tiek apimus kanonadais, kaikiurie išsiskirstė po pažįstamus, gimines, Dysnos parapijos kolonistus lietuvius. Tokiu būdu jų skaičius sumažėjo.

Išeigtas prieš tris mėnesius Dysnos Lietuvių Dr. nukentėjusiems del karo šelpti skyrta gana gerai aprūpino ir aprūpina ne tik tai jų kūno, bet ir dvasios reikalus: pabėgėliams yra sakomi lietuviški pamokslai, mokantiems skaityti dalinami laikraščiai: "Rygos Garsas" ir "Lietuvių Balsas", vaikučiams atidaryta pradedamoji mokykla. Apškritai, skyrus darbuojasi gana gviai, ne menkiau rūpinamasis pabėgėlių reikalais už kitus, daugiau pagarsėjusius skyrus.

Kazys

KINEŠMA.

Buvo sakoma ir lenkų tvirtinama, kad Kinešmoje lietuvių kaip ir nėra. Nėra ko stebėtis, nees lenkai užrašė savaisiais ne tik lietuvius sulenkintomis pravardėmis, bet ir tokius, kaip antai: Čerlys, Gričiūnas, Gričiūs, Valūnas Žemaitis ir t. t.

Bet gi pabėgėlių lietuvių Kinešmoje bus apie 200. Jiems reikalinga įsteigti mokyklą ir prieglauda. Vieni namai ir vienas butas buvo nuumuoti bendrabučiu. Pabėgėlių prižiūrėtoju yra Mitkus-Mickevičius.

K. N. R.

RIBINSKAS

Lietuvių Draugijos Komiteto globoje buvo ligi 700 žmonių. Dabar jų yra daugiau. Daromas yra naujas surašymas ir spėjama, kad lietuvių atsirasių apie 1000.

Maisto ir drabužio duoda visiems pabėgėliams Miestų ir Žemietibių komitetai. Gi pats Lietuvių Draugijos Komitetas laiko 5 bendrabučius, 2 prieglaudes ir 1 mokyklą. Pasikurtinui laikui yra pasamdyti namai raštinei, kepyklai ir krautuvei. Dar tebesiderama del buto, kuriame būsianti siūvimo ir kirpimo dirbtuvė-mokykla. Mieste renkamos telenų knygutėmis aukos, o viename valščiūje buvo padaryta net tikra rinkliava visuose so-džiūose. Tų rinkliavų pasisektai: skaitant pinigais galėjo būti apie 500 rublių. Vagzale nuolat dižruojama sutikti pabėgėlių traukiniams, kurie eina pro Ribinską. Duodama kortelių gauti nors ir menkiems pietums. Kad Komitetas visada turėtų pabėgėlius savo žinioje ir jų reikalus žinotų, tam tikras žmogus po du sykį per savaitę aplanko visus pabėgėlius-lietuvius ir visa, ką sužinojęs, praneša Komitetui. Du Lietuvių Komiteto atstovai, reikalui esant, dalyvauja bendroose Jungtinio Komiteto posėdžiūose ir, kiek galėdami, gina juose lietuvių reikalus. Komitetui pasirūpinus, įvestas yra katalikų bažnyčioje šio toks giedojimas. Buvo įsteigtas darbo biuras, bet nieko naudos nepadaręs liko uždarytas.

Tiek jau yra padaryta, bet dar daugiau reikia padaryti.

ALBANY, N. Y.

Hans Schmidt, buvęs kunigas, papildęs biauaria žmogūdystę 1913 m. nuteistas miriop ir ateinančią savaitę bus sodytas elektrikinė keđen.

Reikia įsteigti dirbtuvių-mokyklų: kurpiams, dailidėms, įvairių rankų darbų iš medžio ir kitos medžiagos, — skalbykla, valgykla ir vakariniai kursai.

Kadangi dar daug lietuvių gyvena svetimuose bendrabučiuose, kurių sveikatos ir kitos gyvenimo sąlygos nėra patogios, todėl būtina reikia atidaryti daugiau bendrabučių.

Nors yra daug gydytojų vien pabėgėliams pasamdytu, bet jų sveikatos reikalų jie kaip reikiant neapripina, — reikės pasamdyti nuolatinis gydytojas arba bent felčėris.

Nėra kas mokytu vaikų tikybos prieglaudose ir mokyklose. Bažnyčioje lietuvių negirdi pamokslų gimtąja kalba, ir, apskritai, jų dvasios reikalai yra blogai aprūpinami. Tokiam dideliame žmonių skaičiui būtina reikalingas yra kunigas lietuvis, kuris nuolat vietoje gyvendamas, galėtų visuomet žmonėms padėti.

K. N. R.

RŽEVAS

Pabėgėlių lietuvių yra čia apie 200 žmonių. Beveik ligi paskutinio laiko nebuvo kas jais pasirūpina. Tiesa, seniai jau buvo įkurta prieglauda, bet ir ta kuo neiširo, keliantis iš vieno namų į antrus, gana ankštus. Del to ankštumo buvo pradėję platinties ligos. Šiek tiek šviesian pasidarė lietuviams Lietuvių Draugijos skyrus irgi įkūrus. Dabar, nors ne daug dar padaryta, betgi jau lietuvių gauna pašalpos iš savo komiteto. Jaunas komitetas dar nesukubo įkurti kokiu nors įstaigu.

Reikia pasamdyti bendrabučiai ir surinkti lietuvių, išblaškyti ne tik po visą miestą bet ir po sodžius, įkurti mokyklą ir padidinti prieglauda. Šiaip gi lietuviams gresia nutaimitas, nes ir kunigas yra lenkas. Skyrus vice-pirmininkas praneša kad lietuvių dabar esą apie 700 žmonių, todėl kunigas lietuvis tenai yra būtina reikalingas.

K. N. R.

KASTRAMA.

Lietuvių yra čia apie 600 žmonių. Jais rūpinasi Lietuvių Draugijos skyrus ir tos Dr-jos Centralinio Komiteto igaliotinis. Įsteigta mokykla, nuumuoti namai kačeclerijai ir taisomi prieglaudai arba siūvyklai. I Draugijos skyrus komitetą pakliuvo energingi žmonės. Iš jų galima laukti daug naudingo darbo.

Daug lietuvių vaikų vis tik yra patekę į lenkų mokyklas ir prieglaudas. Del mokyklų kilo šiokių-tokių nesupratimų tarp lenk ir lietuvių. Žmonės įkalbami neieisti vaikų lietuvių mokyklon. Reikia tikėtis, kad tie nesusipratimai pranyks.

Čia nėra kunigo lietuvių. Tuo tarpu gi, būtina yra reikalinga mokykla vaikų tikybos. Kunigas reikalingas ir šiaip visiems lietuviams, kurie dabar išsiblaškė svyruoja ir pradedą tirpti svetimųjų tarpe.

("L. Balsas.")

STREIKININKŲ PADEKA.

Nashua, N. H. Feb. 10, 1916.

Ponui Fr. Virakui, So. Boston, Mass. Gerbiamausias:

Laišką ir čekį ant \$23.44 nuo Tamstos apturėjau aciū. Ačiū kun. Kemėšui už jo pasidarbavimą del mūs.

Streikas dar tebesitėsia, nes kompanijos nesutinka priimt daug streikierių.

Vasario 3 d. buvo unijos prezidentas John Golden, turėjo pasikalbėjimą su komp. agentais; ir atėjęs ant susirinkimo nuddžiugino streikierius: girdi kompanijos beveik sutinką ir sakė, kad kompanijos nori žinot kiek galima būtų pastatyti darbininkų, jei būtų sutaikytas streikas, bet kaip surašė darbininkus, kurie gatavi stot prie darbo, nes didelė dalis dirba ir surašė propoziciją, ant kurios darbininkai sutinką, ir ant kurios kompanija tur pasirašyt, tai kompanija atmetė.

Dagirdė streikieriai apie tai pradėjo išvažinėti į kitus miestus, ir daugumas dar važiuotų, jei turėtų, kur ir už ką tikiėtis pasipirkti.

Streikas yra sunku vest nes ilgas jau laikas kaip streikuoją, o prie darbo grįžti ir-gi bijosi, nes pirma mažai mokėjo, o dabar jei sulaužys streiką, tai mokės kiek kompanijos patiks.

Kas bus su Nashua lietuviams, ateitis parodys, bet dabar apgalėtinas jų gyvenimas. Sirdingai ačiū Jums už siuntinęją "Darb." nors žmonės turi ką pasiskaityti. Su augšta pagarba S. L. Zapėnas.

ATSISTATYDINO KARĖS SEKRETORIUS.

Washington. — Suvienujų Valstijų karės sekr. Garrison reznavo. Taip padarė todėl, kad griežtai skyrėsi su prez. Wilsonu kaslink armijos padidinimo. Prez. Wilson nepritarė sekretoriaus planams ir tuomet sekr. parašė savo rezignaciją. Prez. rezignaciją priėmė.

Laikiniu sekr. yra Maj-gen. Scott, generalio štabo viršininkas.

Turbūt prezidentas pats kongrese išdėstinęs ginklavimos reikalus.

Atsistatydinę sekretorius taip-gi norėjo, kad prez. paskirtų laiką, kuomet suteiks Filipinams neprigulmybę.

BAISUS NUOTIKIS ARCI- VYSKUPO POKILYJE.

Chicago, Ill. — Naujo arcivyskupo Mundelein priėmimui Catholic Church Extension draugija buvo iškėlus vas. 10 d. iškilmingą pokilį. Buvo sukvieisti žymiausi Chicagos miesto ir Illinois valstijos vyrai. Buvo apie 200 svečių. Tarp jų buvo gub. Dunne, teisėjas Sullivan ir daug kitų žymių vyrų. Buvo daug ir nekatalikų.

Vos prasidėjo pietūs, kaip nekurie svečiai pasijutė blogai emė šalyties nuo stalo ir šaukties daktaro. Daugiau kaip pusė svečių apledo sale. Tarp apsirgusių yra T. Robinson vice-prz. Illinois Steel kompanijos, Henry Legler miesto knygyno užvežėtojas, teisejas McDonald ir k.

Daktarų nurodoma, jog sriuboj būvė nuodu.

SALISBURY, MD. — Tar-toke ištiko sprogimas. Keturi užmušta ir trys sužeista.

PARYZIUS. — Iš Salonikų atėjo žinia, kad talkininkai nuolatos kasdien tik išsodinėja ir išsodinėja kariuomenę ir didžiū armotų Salonikuose. Graikijos parubežiūose bulgarus ir teutonus tvarko nuo vas. 4 d. gen. Mackensen.

RUSAI VEIKIA BUKOVINOJ.

Petrogradas. — Po smarkių mūšių Kalėdų laikų rusų su austrais ilgą laiką maž kas buvo girdima apie tolinesnį tos vietose veikimą. Mat ėjo prisirengimo darbas.

Dabar jau prasideda labai smarkus veikimas. Labiausiai rusai veikia Bukovinoj. Rusai užėmė Useieezko ir stengiasi prasimušti linkui Černovitzo.

WASHINGTON. — Vokiečiai ir Austrija pranešė Suvienujų Valstijoms, jog apsiginklavusius prekinis garlavius rokuos už karinius laivus ir nuo kovo 1 d. skandys juos be jokio persergėjimo.

Amsterdam. — Vokiečių laikraščiai skelbia, kad kolonijoj Afrikoj vokiečiai neatsilaikė prieš anglus atsimetę ir Ispanijos kolonijas. Civilių vokiečių atbėgo 900, o kareivių 14.000. Jie bus nuginkluoti ir atgabinti Ispanijon.

SOFIJA. — Bulgarijos valdiškas laikraštis Narodni Prava skelbia, jog Bulgarija gatava atakuoti talkininkus Graikijoj. Bulgarija apsiima išvyti talkininkus iš Salonikų, tik nori, kad po karės tas miestas jai liktų.

Tik graikai labai nekenčia bulgarų. Jei bulgarai įsibriaus Graikijon, tai graikai gali griebtis ginklo ir pliekti bulgarus. Jei teutonams rūpės apsilpninti bulgarus, tai jie susiundys juos su graikais pasipešti.

RYMAS. — Princas Wied, kurs buvo Albanijos karaliumi ir atsisakė nuo sosto 1914 m. pribuvo į Seutari.

BERLINAS. — Bulgarijos caras Ferdinandas pribuvo kaizerio sostinė ir aplankė kaizerį.

PARYZIUS. — Iš Bushare' sto, Rumunijos sostinės atėjo žinia, jog Cekijoj, mieste Skoda ištikus baisi eksplozija parako dirbtuvėj. Užmušta ant vietos 300 darbininkų ir sužeista keletas šimtų. Per penkias dienas ši žinia nebuvo išėjus aikštėn.

RYMAS. — Ateinančią savaitę belgų kardinolas Merciel aplesiųs Rymą ir važiuosias Belgijon.

San Francisco. — Iš Chinijos atėjo žinia, jog Yunan provincijoj Yunan-Shi-kai kareiviai sumušė sukilėlius ir 300 užmušė, o 200 sukilėlių suėmė.

PETROGRADAS. — Anglijos valdžia pasivėrus Rusijos valdžiai, kad 10 dumos narių ir 10 iš Valstybės Tarybos aplankyti Vakarinį karės frontą ir Angliją. Rusijos valdžia sutiko pasiųsti.

DIDIS STREIKAS.

Senai gresiamas Bostono rubsiuvių streikas prasidėjo ketverge nuo 11:00 val. Sustrėikavo 2.000 rubsiuvių. Didžiūma sustreikavusių moters.

LONDONAS. — Ceilono saulos gyventojai sudėjo 1.000 svarų palengvinimui karės belaisvių padėjimo.

LONDONAS. — Bulgarija pradėjo drutyti savo parubežį palei Rumuniją.

RYMAS. — Italijos valdžia sumanė padaryti javų cenzą.

PARYZIUS. — Ties Neuville Francijoj francuzai atmušė vokiečių atakas.

PETROGRADAS. — Per Nevą prieš žieminių caro palocių baigiama statyti didelis puikus tiltas. Buvo pradėtas dar prieš karę. Kaikurios tilto dalis buvo užsakytos Vokietijoj. Karei prasidėjus tos dalys buvo padirbdytos Švedijoj.

SERBAI TVARKOSI ANT KORFŲ SALOS.

PARYZIUS. — Ant graikų salos Korfu ligšiol nugalbenta serbų kareivių 75.000. Per sekančias kelias dienas iš Albanijos jų dar bus atgabenta koks 100.000. Tai jau ir bus visi Serbijos kareiviai.

Ant tos salos jie atsilės po didžio nuovargio ir pavasariop bus siunčiami karės laukan.

LONDONAS. — Anglijos pakrantėse vėl skrajojo vokiečių aeroplanai, metė bombų, bet blėdies bombos nepadarė.

Washington. — Senatas priėmė senatoriaus Lodge rezoliuciją, kurioj prašoma prez. Wilsono, kad jis paskirtų armenų dieną, kuomet visuomenė galėtų dėti aukas tos tautos reikalams.

RYMAS. — Pribuvo Francijos premieras Briand. Rymas buvo išpuostas Francijos ir Italijos vėliavomis. Premieras važiuos pasimatyti su karalium, kurs yra karės lauke. Tikslas francuzo atsilankymo yra tai sudrutyti ryšius tarp talkininkų.

VOKIEČIAI GIRIASI PASISEKIMAIS.

Berlinas. — Vokiečiai skelbia Francijoj Artois apskrityje paėmė dideles dalis francuzų drutviečių.

Francuzai skelbia, jog minėtame apskrityje eina smarkūs armotų šaudymaisi.

RUMUNIJA SUKRUTO.

Londonas. — Rumunijos valdžia paliepė savo žmonėms Salonikuose grįžti namo be jokio lukuriavimo.

Namie valdžia savo žmonėms patarė čėdyti pinigus ir pasidėti į valdiškas bankas.

VIENNA. — Austrijos valdžia paskelbė, jog černogorų jau visa armija nuginkluota.

DŽIAUGKIMĖS LINKSMIN- KIMĖS, DAINUOKIME.

Senai laukiamoji

Muzika jau pasklido po platųjį pasaulį ir džiugina visus dainos, giesmės ir muzikos mylėtojus. Muzikos mylėtojai, nebūkite be

Muzikos.

"DARBININKE" GAUNAMOS T. FONDO BLANKOS

KURIAS NURODĖ TAUTOS FONDO VALDYBA.

Pagal Sumanymo tos blankos reikės mainyti kas mėnuo. Todel atspaudzinome įvairių vėsurų ir pardavinėjame tuzinas. Tuzinas 5 centai.

Imant nemažiaus, kaip 100 tuzinų, atiduodame po 4 centus.

Kiekvienas skyrus lai parsitraukia iš "Darbininko" Spaustuvės tiek tuzinų, kiek šeimynų jų kolonijoj intraukta į aukų rinkimą Lietuvos reikalams.

ATEIKITE VISI — TURĖSITE NAUDĄ IR SMAGUMĄ.

Ateinančią nedėlią, vasario 13 d., šv. Petro pobažnytinė salė, So. Bostone, atsibus nepaprastas vakaras. Programas sudarytas taip, kad smagumas rišis su naudingumu.

Pirmiausia kun. F. Kemėšis nuodugnai išgvildės visiems indomią temą

KOOPERACIJA IR SOCIALIZMAS.

Po to bus įvairių pamarginimų. Galop bus didžiausias, smagiausias šurum burum. Įžanga 10c. Visas pelnas skiriamas itaisymui toje salėje judamųjų paveikslų mašinoms.

Kviečiamas ypach jaunimas. Išgirsite naudingų dalykų ir galų gale turėsite progą smagiai paūžti, pasilinksmyti, pasižmonėti, pažaisti.

PRADŽIA 7:00 VAL. VAK.

Liaudies švietėjai.

Mūsų liaudies ypatybės. Kas gerai pažįsta mūsų liaudies būdą jos papročius ir su tos pačios liaudies gyvenimu yra arčiau susirišęs, — tas beabejoj gali tikrai nurodyti, kas mūsų liaudžiai labiausia reikalinga.

Lietuvos kaimietis savo atvirumu, gero sumanymo greitą supratimą ir persiėmimu, nuoširdumu ir sumanumu lengvai yra prieinamas ir lietuvių kaimiečių tarpe besidarbuojant galima labai daug naudingo darbo nuveikti. Antra, Lietuvoje žmonės pasižymėję dideliu doros gerbimu, tvirčiau laikosi protingų Bažnyčios įsakymų. Ten apšviestūno žodis, patarimas ir pamokymas didžiai gerbiamas ir dažnai uoliai pildomas.

Amerikos lietuviškoji liaudies-darbininkai jau gyvena skirtingose aplinkybėse. Nuoširdumo, atvirumo pas Amerikos lietuvius kur kas mažiau. Geriausi sumanymai amerikiečių sutinkami su nepasitikėjimu ir atodairomis. Praktininkas, darbininkas bemokindamas, nebesitatiki, kad jo žodžiai bus tinkamai suprasti ir kartais net prisibijo, kad žmogutis jo prakalbų prisiklausęs, nepradėtų jų savotiškai aiškinti.

Nežinau, kaip kitiems, bet man patekus į didesnę draugiją, tos draugijos savytarpiniai susinešimo ryšiai daugiaus atrodė parentais biznio kaip idėjos reikalais.

Gal aš klystu taip manydamas, gal gilesnio Amerikos lietuvių būdo pažinimo stoka neleidžia man tinkamai šios šalies lietuvių gyvenimą suprasti.

Bet vienas dalykas man aiškus. Lietuvių šeimyniniame, viešame gyvenime, susinešimuose, draugiškume labai daug sveria taip visų giriama, peikiama, persekiojama, ujami liaudies švietėjai: kalbėtojas, laikraštis ir knyga. Nuo jų pilnai priklauso liaudies išauklėjimas, susipratimas ir gerbuvys. Jeigu dar pridursime, jog liaudies švietėjai ir žmonių padorumo veikmėje užima pirmą vietą — tai lengvai suprasi, kaip svarbu mums yra su liaudies švietėjais arčiau susipažinti.

Liaudies švietėjų rūšys.

Lietuvoje gyvendamas tik dviejų rūšių liaudies švietėjų pažinau. Vieni auklėjo sodiečių ir miesto darbininko dvasią, skiepijo jų širdysna doros pamytėjimą ir uoliai tarp žmonių platino apšvietą. Antri, neva tos pačios doros prisilaikydami, vardan žmoniškumo, liaudies apšvietimo atkakliai griovė pirmųjų pamatinį darbą, jo vieton skleidė abejotinos vertės doros dėsnius. Kaip pirmieji, taip ir antrieji surado sau pasekėjų, kurių tarpan tuojaus išnevelta separatizmo dvasios. Nežiūrint vis-gi antrųjų atkaklios kovos, nepasisekė jiems lietuviškos liaudies išsantkiaus išvesti. Lietuva paliko katalikišką, kaip jos ir nuo amžių būta. Pirmieji vybė su visais savo pasekėjais labai siaurame protarpyj atsidūrė, iš kurio vargiai ir beisirsis.

Amerikos lietuvių liaudies švietėjai daugiaus reikalauja laiko, kad juos visus kruvon suvedus. Čia esama liaudies švietėjų ne be dviejų, bet keliolikos rūšių, kurios painmats atskirai, ir gi dar pasiskirsto į ypatingas grupes ir grupes. Paimsimė iš jų žymiausias.

Kalbėtojai, kaip gyvos minties išreikšėjas ir didžiausią ant Amerikos lietuvių darbininko intekmę turintį, pastatykite pirmon vieton.

Šios rūšies liaudies švietėjų apščiau turi visos Amerikos lietuvių srovės, kurių čia priskaitoma net keturios: katalikai, laisvamaniai (jų la-

bai mažai ir jie save vadina "tautininkais"), socialistai (paprastai lietuvių vadinami lietuviškais "cicilikais") ir neseniai iš Lietuvos persikėlusii lietuvių demokratų partijos šaka (vienas lietuvių laikraštis ją pavadina "doh-lui" demokratais). Paminėtu srovijų liaudies švietėjai skirstosi į idėjinus, bizniškus, partijinius ir sensacijinius kalbėtojus.

Katalikas kalbėtojas daugiaus idėjos skelbėjas. Kitokių jis net negali būti. Katalikystė, kaip visų augščiausia tiesa, Dievo žmonėms įsakytą, negali savo pasekėjų tarpe išauklėti bizniškumo, partvyškumo ir sensacijos, nes ji nėra vienai kokiai atskirai žmonių grupei paskirta, bet savo idėja apima visą pasaulį. Katalikas kalbėtojas eidamas į laudį-darbininkus, nesisten-gia jų palinkimams pataikauti bet gyvu šodžiu nurodo kur ieškoti sau patenkinimo ir kaip savo gyvenimą sudaryti ant tikrų doros pamatų. Tokiais man atrodė Amerikos lietuvių katalikiškos visuomenės švietėjai. Nektokiais jie atrodys ir kitiems, kurie tik panorės arčiau jiems prisizūre-ti. Pasakyti, kad katalikai kalbėtojai yra idėjos supratime lygūs, būtų gal ir ne-nuosekų; atsiranda ir katali-ku tarpe visokių žmonių, bet daugumoje katalikai kalbėtojai nustato liaudies dvasios ir doros lygsvarą ir nuolatos ją palaiko, apsaugant nuo kreivų idėjų.

Ką teikia laisvamaniai ir socialistai. Laisvamaniis kalbėtojas tai pilnas kataliko priešgynys. Nuo pakaušio iki papėdžių jis bizniškumu pavilkas. Nuo jo ko kito ir negalima reikala-uti. Papratęs į viską žūrėti neužsitikinčiai, neturėdamas savo gyvenime aiškaus ir pastovaus tikslu, negalėdamas savo išvedžiojimų, mokslų paremti ant amžinos tiesos pamato, jis visas pasieria bizniškumo srytin. Laisvamano kalbėtojaus doros supratimas, augštesnių siekių pasiekimas dažniausia pildomas susitarus su bizniu. Jis lengvai pakripsta vienon ar kiton pusėn, jei tik mato, kad jam iš to bus naudos. Lengva širdimi ne-jausdamas nei mažiausio sąžinės graužimo, laisvamaniis kalbėtojas grieš ant žmonių jausmų, palenkdamas juos prie kūno geidulių. Žmogaus dvasia tik tuomet pradės rūpintis, kaip pamatys, kad jo nuogais materijalizmas jam pačiam pradeda kenkti. Geriausia tokios rūšies kalbėtojaus išraiška gali būti laisvamanių tėvukas dr. J. Šliupas. Kiek sykių man teko girdėti jį kalbant, jaučiau, kad klausytojai žymiai gyvulėja. Atmosfera pasidaro labai sunki. Padilginti klausytoj jausmai taip raiškiai ant jų veidų atsisipindi, kad kitą syk juose ir žmoniškumo nebegalima pastebėti.

Socialistas kalbėtojas — tai tikras partijos žmogus. Savo partijos idėjų sustiprinimui nesirinks įrankių. Pagriebs pirmučiausi, bile tik iš to bus partijai nauda. Nesigailės savo kalboje riebalų, šlykštumų, intimiškiausios žmogaus reikalus palies, lyties klausimą vilks aikštėn, kad tik žmones padorius palaidesniais manyme ir veikime ir tuomi užtikrinus savo partijos gyvavimą. Gyvas, veiklus, sumanus, nors dažniausia bemokslis, socialistas kalbėtojas, taip savo palaidsa mintimi indilgina žmones, kad tie ir nejausdami pasidaro jo bendraminėciais. Yra jų ir su idėjomis, bet dažniausia tos idėjos tokios utopiškos, neįvykinamos, kad sunku jas ir supasityti.

Vieną sykį man teko girdėti vieną socialistą laikraščio redaktorių kalbant apie blusas. Jis blusas matęs pro-

durų plyšį. Žmonėms klausytojams taip tos blusas patiko, kad gerą valandėlę kalbėtoji rankomis pliauškėjo.

Paprastai visi socialistai kalbėtojai labai nešvarūs išsi-reikšimuose ir žodžiuose, o tas daugeliui mūsų žmonių išdalis ir patinka, nes gali "laisvai" liežuvius paminkš-tinti.

Lietuvių demokratų kalbėtojas visai naujas Amerikoje tipas. Tai žmogus nepasitikejimą tarp žmonių sėjantis. Pasinaudodamas to ar kito žmogaus savo partija nepasitenkinimu, pirščiuku modamas, kviečia jį pas save ir neaiškaus demokratizmo pažautimus į jo mintis skiepija. Šios rūšies kalbėtojų dar mažai turime, kaip maža ir pati lietuvių demokratų parti-ja.

Tų visų išgudrėjusių kalbėtojų grožbylystės našta turi ant savo pečių pakelti papras-tas lietuvis darbininkas. Stokuojant darbininkui prasilavi-nimo, apšvietos, sunkiai jis gali idėją atskirti nuo biznio, tikras prietelius nuo vilgių. Todėl mums lengva išsiaiškinti Amerikos lietuvių neramų būdą, draugiškumo stoka ir trunkamasi po partijas. Turint tiek daug globėjų, tikrų ir netikrų švietėjų sunku be pažaidos iš to rato išsisukti.

Spauda, taip-pat svarbų A-merikos lietuvių gyvenime apsi-reiškima, galima padalinti į du dideliu skyriu: laik-raščius ir knygas. Laikraščiai, panašiai kaip ir kalbėtojai, pasiskirsto į idė-jinius, bizniškus-bepartyviškus, bespalvius, tendenci-jinius ir daug visokių kitokių. Laikraštioj net daugiau su-rasi įvairumu, kaip kalbėto-juose, nes kiekvienas laikraš-tis be atstovaujamos srovės pasižymi dar redaktorių, san-darbininkų ypatingumais. Vien-uos perdem žymi karšta a-geitacija už savosios srovės idėjas, aiškiai nustatoma veiki-mo platforma, tikslas, prie-kurio to laikraščio einama. Kituose advėniškai, agitaci-ja už idėją stumiama pačian užpalkėlin, kad, gink Dieve nepastebėtų kas, kad tas laik-raštis už ką nors agituoja. Paprasti tų laikraščių prisi-dengiamia bepartyviškumo skraiste, po kuriuos priedan-ga labai negražų darbelių pa-saitaiko, o ypatingai žymus biznierivimas. Vienas savo dvilekį priduria, kitas tryg-ra-va prisilieja ir taip visą savo amželį bizniško bepartyvišku-mo klampynėn grūdasi. Savo skaitytojams negali nei min-ties, nei sveiko patarimo su-teikti, nes ir pas juos pačius to nėra. Tai mūsų amžinieji laikraštijos vaizekukai, kurie it eigaretais, gatvių kampais mainos, prisizūredami kurio sališno langinės gražiai nupo-lerušuotos, kad ten ant valan-delės staptelėjus. Žinoma, bekeliaujant daugiau tokių su-sitinka ir gan diktoka banda landukų susitauso.

Gi yra ir tokių laikraščių, kurie nei Dievui, nei velniui netarnauja. Tie ir tuos bepar-tyviškuosius savo betikslumu pervirsija. Viskas, kas juose paduodama, taip pilka, taip nejuoku, kad žmogus tokio laikraščio pasiskaitęs, matai prieš save kokį tai minčių mi-šinį, tarp kurių nėra nei vieno aiškesnio.

Tokių laikraščių skaitytojai galima iškalno pasakyti, neat-sižymės nei sumanumo nei bū-do tvirtumu, nes ten nesiranda, kas galėtų žmones-prie galvo-jimo ir mąstymo pastumti.

Kiek daugiaus nuo tos ru-šies laikraščių skiriasi mūsų kairieji, kurie viską, kas gy-venime reikalinga, skaldo ant revoliucijiniereiško priekalo. Papraščiausius gyvenimo apsi-reiškimus papuošia tokia skais-čiai raudona priedanga, kad ilgiau į jos pažiūrėjus gali ir regėjimo netekti. Galvasuk-čiai, kulia jie vartosi nuo

vieno dalyko prie kito. Jie suranda kur kokią mažytį nelygumą, visi vienu sykiu surinka: gevalt, ir tol rėks, pakol juos kas šaltu vandeniu neapipils. Savo idėjos priešų nei už nago juodumą nepagerbs, bet po jų y-patas, šeimynas purvinomis rankomis graibysis ir tuo pačiu laiku pasauliui nu-siskųs, kad juos, tokius kil-tus, tokius gerus ir naudingus priešas vandens šaukšte skan-dina. Kaip labai gyvas, daug reikiantis elementas, nemažai ir pritarėjų turi, ypatingai iš-tų, kurie su pagėgimu apie skriaudas kalba, bet tų skriaudų pašalinimui ir pirštu nepa-judina. Geriausias jie yra aferistais, skandalistais ir mi-nios tvirkintojai. Nepasidrovės laikraštini inbrukti tiek daug šlykštumo, nuogumo, kad viskas aiškiausia pornografija atsiduoda.

Žmonės, pakliuvę tokių laikraščių veikimo srytin, ne-jausiai pasidaro ant visko kas dora, bet gašlumui pasiduoda.

Taip bent man atrodė A-merikos lietuvių spauda. Ar šiaip ar kitaip kalbėsimė, pas katalikišką spaudą rasime dau-giaus idėjinio darbo, pas laisvamanius bespalvio bepar-tyviškumo susibankrutijusių dorą, pas bevardžius laikraš-čius laikraštinio plikumo dė-gesius, pas socialistus kafeš-antaną su revoliucijiniereiška nagaika ir raudonąjį palaidu-mą.

Tas pats ir Amerikos lietu-vių leidžiamuose knygoose ap-sireiškia.

Turint tiek daug ir taip į-vairių švietėjų jau čia pažy-mėtų o dar devynias galybes nepažymėtu, kaip va, teatrai, vakarai ir t. t. Aš tikro gali nusistebėti, kad ligšiol Ame-rikos lietuvis darbininkas nuo to bausas mišinio neapsvaigo ir pilnai doroj nepakriko.

Gi paėmus omenin, kad sveikoji, krikščioniška spauda tik dabar pradėjo plėtoties stebiesi žmogus, kad "Keli-čiai", "Laisvės", "Šakės", "Naujienos", "Ateitis" nepa-traukė mūsų žmonių į tvirki-nančias bedievystės bangas, kaip tie prastučiai mūsų žemesnieji broliai apsisau-gojo nuo "Lietuvos" "Vie-nybės Lietuvinkų" sklei-džiamo laisvojo protavi-mo. Juk spastų, žaban-gų lietuviui amerikiečiui tiek daug buvo pristatyta, kad ir nenoromis jis turėjo į juos pakliuti. Visi ant jo doros kesinosi, jįsai gi nors ir šurk-štus, bet-visgi išsisaugojo nuo dvasios mirimo.

Amerikos liaudies švietėjai: kalbėtojai, laikraščiai, kny-gos išauklėjo mums daug gru-bijoniškumo, cinizmo, netol-erantiškumo, nekulturiškumo lietuvių tarpe, — bet pačios krikščionybės idėjos nenulopė. Kas buvo purvina su purvu susiliejo, kas juoda — nujuodo, kas bespalvio — dar labiau nu-bluko, bet virš to visko daug skaisčiaus šiandien Kristaus vėliava suplėvesavo.

Nuo šiandien su didesniu pasitikėjimu liaudies-darbinin-ka pažvelgs į savo švietėjų, nes katalikiškas visuomenės atbudimas, kaip tik liaui pa-sirodęs, nušvies sunaikinuk-sias lietuvių padanges.

Katalikiški kalbėtojai, lai-kraščiai, knygos, organizaci-jos galės palikti tikrais mūsų brolių ir sesučių švietėjais, ga-lės atgaivinti jų dvasią, ją pa-kelti.

Laisvamanybės ir bediev-ybės skelbėjai nuo šios valandos turės dar labiau susinaukti, dar mažesnin rytuliukan susi-draukti, nes tikros pažangos, katalikiškos — krikščioniškos keliu pradėjo eiti lietuviai ka-talikai darbininkai.

Kas dūr pasilieka iš lietuvių darbininkų to kelio nuošaly, tegul greičiau pasiskubina į jo vėžes patekti, tegul uoliaus pasirūpina nuo laisvamanybės žabangų pasiliuosuoti, nes kiek viena valandėlė yra begalo mums brangi. Tad visi prie pažangos!

K—as.

Padėkit man, darbininkai, Broleliai padėkit, Užaugyt šį kūdikėlį Manei prigriebėkit. Jis mano laimė didžiausia Jis mano žvaigždėlė. Kad doru žmogum užaugtu Dėsiu visą galią.

Bet ant kelio pragar's stovi, Kurs tiek daug prarijo. Ir mano širdis nerimsta, To pragaro bijo. Kad prie savęs nepritrauktų. Mano kūdikėlį Nepavergtu, nesuterštų Mano aniolėlių.

Prie jūs šaukiu, mieli broliai, Savo balsus duokit Kad salūnus panaikint — Žmoniją vaduokit. Milijonai vargdenėlių Laime paragautų, Kad salūnininkai laisnių Visiškai negautų.

DARBININKŲ VARGAI

Su savo vienu draugu ejo pasivaikščioti, vieną gruodžio nedėdienį. Išblyškusi saulė slinko vakarų pusėn. Po darganuotos dienos artinos tamsa, ir ilga naktis. Šaltas smarkus vėjas gnaužė mūsų kurtinės kvapą ir be pasigailėjimo plušino vedą. Bet mės jautėmės už vėją stipresni ir ejoje prieš jį link savo namų.

Visas mūsų kumas šalčio nuvargintas ir dantis tarškėjo vos tik begalima kojos pakelti. Bet mūsų širdyje jautėsi kokoks tai pasigailėjimas ir rim-ta visuomeniška meilė, ir mu-si vaidentuvėj stovėjo visų darbininkų vargai, nelaimės, bėdos, šaltis, ir mūs tėvynė. Brangių brolių krauju apšlak-styta.

Ot tau darbininke niekur nēr pasigailėjimo, niekam ne-apeina darbininkai vargdien-iai. Europoj, Amerike, žo-džiu sakant visur darbininkai yra skriaudžiami, be jokio žmoniškumo. Prisiminus apie savo tėvynę, namus, jaunimą žmones, ir motinėles, kaip maloniai gražiai ten žmonės gyvenyo, /tai veidas švinta, lyg saulės spindulių nušviesias ir širdyje užviešpatanija linksmu-mas, prisimenu didžiųjų šven-čių laikai — Kalėdos, Velykos, Šekminės ir grazybės pavasa-rio. Lyg vėtros sukuryje dingo tas linksnumas ir panėrė tarp vargų. Ir mūsų vaidentuvėj vaizdai persimainė, jausmai persikeitė į galestingą ūpą ir kilo klausimas, kas šioje va-landoje ten dedas su žmonėn, kur jų gyvenimas? Po atviru dangum, duobėse arba tvan-kiuose nešvariuose barakuose. Kur jų valgis? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant karės lauko, Siberijos tyruose, Rusijos pustynese, žusta mūsų broliai nuo šalčio, kulku, ba-do, ligų. Už ką jie kraują lieja, kada ir kam yra bloga padarė, kad turi vieni kitus žudyti. Tai vis mūsų valdo-vų auka, ir per žmonių kraują taisos sau geresnį gyvenimą. Ar greit sugrįž jie į savo mo-tinėles? Iš labdarin-gų gauti trupiniai. Ant

MOTERŲ DIRVA.

MOKEKIME ATSKIRTI PELUS NUO GRŪDŲ.

Gal jau tokis moterėlių ir merginų likimas, kad jos būtina turi but pasidavę po kitų intekme — vaduoties kitų protu, o ne savo. Nei neat-sižvelgia koki ir nuo kuo jos gauna patarimą — ar jis joms yra svarbus ar turės šokią ar tokią naudą, ar tvirkinantis, blėdingas — joms tas ne galvoj. Taip-gi ne galvoj ir kas tuos patarimus joms teikia. Ar ypata, kuri yra praktišnos dvasios, kuri rupinasi žmoni- jos gerove, ir nori joms su- teikti šokią - tokį patarnavimą, kas link pagerinimo joms bu- vio, ir buvio visai musų tau- tai. Arba kokis siauraproptis, kurisai yra grovėju viso to, kas yra praklinaus, gera ir dora, kurisai nepažįsta ir pa- žinti nenori, net ir pats savęs ir savo kilmės.

Bet matydamas tokią silp- navalę merkelę ar moterėlę, ir prilimpa, kaip tas išspiau- tas čiugamas prie čeverkyo pado, ir tēkia joms savo pa- tarimus, persistatydamas sa- ve išmintingu.

O tokia mergelė ar moterė- lė, išbuusi ilgus metelius tamsybės karalijoje, nesupras- dama vilko avies kailyje, tai ir pasiduoda intekmei to išmin- tingo kvailiuko ir tampa jam džiaugsmo įrankiu.

Džiaugias tada niekšelis, kad pasisekė surast dar kvai- lesnę už save, kurią gali val- dyti.

Nagi mes sesutės argi dar ilgai busime jų vergėmis? Argi ne laikas mums sustoti šokus pagal jų muziką?

Tad sesytės, pagalvokime ar ne laikas mums nusikratyti neprašytų vadų? Ar ne laikas mums pradėti gyventi savu protu, pasiremiant patarimais praklinėsiųjų ypatų, kurioms rūpi ne mūsų išnaudoji- mas, bet kuriems rūpi mus paliuosuoti iš tos tamsybės, kurioje mes iki šio laiko buvome? Pradėkim suprasti atskirti pelus nuo grūdų; t. y. žmogų, pametusį žmoniškumą nuo žmogaus doro išmintingo. Pasirodykime, kad mes nesam tokios silpnavalios, bet esam ne tik iš kraujo bet ir iš kaulo dukters praklinėsi tautos di- dyvrių žemės. Bet kad mes tą viską permatytume, kad ga- lėtumėm atspriešinti tiems niekšeliams, kad galėtumėm atskirti žmogų dorą nuo ištvir- kelio ir drąsiai pasakyti **ne- reikia mums jusų**, tai būtina reikia mums daugiau susipra- timo, daugiau apšvietos, negu mes dabar turime.

Apsišvietusios mes galėsime tą viską lengvai pėmatyti. Tad sesytės neleiskime veltui laiko prapraskim prie skaity- mo gerų knygų ir dorų laikra- ūčių. O pasiiausime, kad naudą iš to turėsim ne apka- nuojama ir kad ateityje nesi- vaduosime kitų protu o užteks jau savo. Skaitykime ir la- vinkymes. Dabar jau netruk- sta dorų katalikiškų knygų ir laikraūčių.

Teipgi ir nesitolykime nuo idealškų organizacijų, mes merginos ir moterys, turime puikiausią organizaciją — Mo- terų Sąjungą, kuri daug rū- pinas apšvietos dalykais. Geistina, kad kiekviena lie- tuvaitė ir ją priklausytų o nau- da iš jos šimteriopa.

Aš taip netikrinčiau, kad pati nebučiau sąjungietė ir esu išitikrinus, kad nei viena ne- sigailėsit prisiraše.

Lietuvaitė.

KAM KAS GERIAU SVIEČIA?

Tai gražus vakaras, tai malonus; nei šalta, nei šilta; nei vėjo, nei sniego, nei lietaus: o tos žvaigždės tai tik žėri, blizga, šviečia; pilnas dangaus skliautas taip kaip žirniais nubertas. Indomu kaip jos tenai laikosi ir nenuk- rinta, ir nesudega, ir neuž- gęsta-tai tik to Viešpaties Die- vo puikiai viskas rūrėdyta ir sutvarkyta...

Puikios tos, žvaigždės ir puikiai blizga ir šviečia, bet Jonų Juozo akelės kur-kas šviesesnės ir gražesnės, skais- čiau žibsi ir malonesnė šviesa turi.

Kad ir vakar vakare: pa- rėjus iš darbo pasivalgiau, pa- sirėdžiau ir bėgu gatvėmis palakstyti, kad išsimiklinus nuo vienodo nuobodaus darbo sustingusius sanarius.

Perbėgau vieną gatvę, aft- rą, visur elektrikos šviečia, žmonės kaip skruzdės po skruzdėlyną maišosi skubina- si, bėga, tarytum, kad čia kas kur dega. Į jų tarpą įsi- maišęs tai noroms nenoroms turi skubyties, ba jeigu vė- liotumei išpalengvo, tai be a- bejonės minia sutryptų ir su- tremptų. Nėra laiko nei ge- rai pamatyti kas ant langų krautuvėse išstatyta. Nei su- kuom ir kaip apsigengusios mūsų sportės su jaunika is sportauja-o žinoma, kad tai užvis indomiausi dalykai pa- saulyje ypatingai merginoms.

Pasukau į šalį gatvę žvilg- terėjau į kairę ir pati net ne- pasijutau kaip sustojau. Pa- mačiau... pamačiau... pama- čiau nežinau nei kaip pasaky- ti, ką aš tenai pamačiau.

Pamačiau šviesybę didžiau- sia, grožybę skaisčiausią, ku- ri mano akis ir širdį prie sa- vės kaip koks magnetas, kaip kokia nepergalima jėga trauk- te traukė-o aš nei nemaniau jai priešintis... Buvau lai- mingas...

Ba tai mano Juozelis akis kaip kukulius išvertęs... Ir mudvieji akys susitiko ir švie- tē geriaus už visas elektrikos ir žvaigždutes.

Jos švietė meilės šviesa. F. V.

VIENUOLYNAN EISIU.

Vienuolynan eisiu aš, Ten ramybė širdis ras. Įkirus sviet's man tas, Tamsu, juoda man viskas.

Nebeskambsiu piano, Nebdainuosiu dainelės. Kiru juodu apsilvksiu, Nebdėvėsiu šlebelės.

Sudievu, draugai ir draugės, Kaspinėliai ir žiedai, Sudiev šokiai ir teatrai Jumyse vietos mažai.

Jausnai meilės erdvės ieško, Nor tikros meilės ragaut, Nor tykumo ir rramybės Vienuolyne paragaut.

Ten Viešpačiui paaukavus, Savo širdį su siela, Jį šlovysiu, jam tarnausiu Eesybe savo čieia.

Mokinė S.

Kas dailiausia — mergelė. Kas meiliausia — mergialė, Kas žiūr visad į šalį, Jei mylėti negali — mergelė.

Už leliją skaistesnė, Ir už rožę gražesnė Visiems maloni, miela Nekalta jauna siela mergelės.

P. L. O. Čiginskaitė, gabiliausia Worcester'io lietuvių deklamatorka.

KATALIKŲ DRAUGIJOS dėkites į L.R.K. Federaciją ir Tautos Išdą. Reikalaukite Federacijos programų ir konsti- tucijų. Siunčiama už dyką. Adr. PR. GUDAS, 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

PANYTĖ URSULĖ GURKLIUTĖ,

jauna, talentinga Amerikos lietuvių rašytoja, nuolatinė "Darbininko" bendradarbė, uoli veikėja visose praklinėsnė- se organizacijose, gabi lošėja.

Varginga Tėvynė.

Lietuva brangi tėvynė mano, Kada išplauksi iš vargų tvano, Kada ant krašto upės stovėsi. Pilną liuosybę, laimę turėsi.

Priešingi vėjai visur sujudo, Iš visų pusių kankina, kliudo. Savyje žaidė junti baisiausia, Kas diena vargą kenti didžiausia.

Nuo daugel metų esi kankinta, Tamsa migdyta, Lietuva šventa. Ką tik reterežiumetėi vieną, Uždėjo antrą kietą, kaip plieną.

Ir vėl išnauju tapai apkalta Suzeista širdis, širdis perverta... Lietuvos kine vaitoja siela, Vergaut nenori tėvynė miela.

Ten vien nelaimės ir vargas kietas Kur mūsų brolių kraujas pralietas. Visa tėvynė yra sunykus Tyra pūstynė graudžia palikus

Namelių vietoj pelenų pusnys, Darželių vietoj siūbuoja usnys Laukai, dirvonai krauju aplieti Ir apdaužyti akmenys kieti.

Ir ten, kur griebė sesutės šieną Broliukai pustė dalgelius pieno Šiandie girdėti žvangėjims kardo, Švininės kulkos krūtines ardo.

Viskas apmirę, tamsu ir juoda, Medeliai vaisių nebeišduoda Baisi regykla akyse stovi Kraujais maišyta upelių srovė.

Ir namų Dievo išgriausios sienos, Pamatuos liko tik plytos vienos Nugriauti bokštai, langai iškritę, Keista regykla bangu matyti.

Miškuose guli Lietuvos sunūs, Laukiniai žvėrys drasko jų kūnus Ir kiek paguldė į juodą grabą, Smarkiausia ranka priešė nelabo.

Kas sulaikytų tą baisią karę, Kuri tiek blėdies žmonėms padarė Kas sugrąžintų motinoms sūnu Ir atgaivintų jų šaitus kūnus.

Kas sugrąžintų seselėms brolius, Kurios išvarė prūsas maskolius, Kas sugrąžintų tėvus vaikelių Pasigailėtų jų našlaitėlių.

Lietuva brangi, kaip tu daug kenti, Ašarų pilni takeliai šventi Visa pradingo linksmybė tavo Baisius liūdėsis užviešpatavo.

Nėra didvyrių kas tave gina, Tai tave priešai po kojų mina. Vytautai didis, kelkis iš kapo Įkvėpk Lietuvai tvirtesnio kvapo.

Tau viešpataujant buvome tvirti, Garsūs galingi visų pagirti Kovoje drąsūs, kieti, kaip uola, Šiandie Lietuva tartum prapuola.

Lietuviai broliai, mielos sesutės, Zengkim pėdomis sūnaus Birutės, Šelpkim, mylėkim savo tėvynę Ginkim tėvynę, kaip Vytaut's gynė.

Nebus taip baisūs mūsų tie priešai, Jei tik mes stosim be baimės viešai. Visi išvieno narsiai kovosim, Naujai Lietuvą atbudavosim.

U. Gurkliūtė.

Vaikų Skyrelis.

VEJAS.

Kartą tėvas su sūneliu Į laukus nuvėjo Pasivaikščioid, pakvėpuoti Tyru laukų vėju.

Laukuose javai liuoliavo, Kaip jurės juravo Vėjui pučiant tiesės, lenkės Mandagiai siūbavo.

Vaikeliui labai patiko Jis labai gerėjos, Bet jis niekaip nesuprato Kaip tas viskas dėjos.

Delto klausia savo tėvo: "Tėveli mieliausias, Kodel javai taip nulinksta Ir vėl kelias, šiausias.

Kas juos krutina, kas lanksto Kad varpomis plaka?" "Vėjalis, vaikuti mielas," Jam tėvas atsako.

F. V.

BLOGI JUOZUKO PAP- ROČIAI.

Juozukas turėjo blogą pap- ratimą. Parėjes namo iš mo- kyklos, išmėtydavo savo daik- tus: knygas, sąsiuvus ir vis- ką, kas mokykloj yra reika- linga. Vieną kartą jo mažesnis broliukas Petrukas, suradęs Juozuko išmėtytus sąsiuvus ir paėmęs paišėlį, į juos pri- rašė visokių paukščiukų.

Ant rytojaus Juozukas at- sikėlęs skubiai surinko išmė- tytas knygas bei sąsiuvus ir nubėgo į mokyklą.

Mokytoja laike lekeijų, pa- mačius Juozuko suteptus są- siuvus, už tad nuo mokytojos tāsė už ausų—pastatė kampan. Parėjes namo, Juozukas su ašaronis skundiesi motinai, kad Petrukas supaišė jo są- siuvus, už ką nuo mokytojos jisai gavęs rugščių kruopų.

Motina tarė: "Čia ne Pe- trukas kaltas, bet tu pats. Kad tu mylėtum tvarką, tai neišmėtytum savo reikalingų daiktų, ir nuo mokytojos ne- gautum barti."

K. J.

MARIJOS VAIKELIŲ DRAUGIJOS KONSTITUCIJA.

A. Tikslas.

§1. Marijos Vaikelių Drau- gija įsteigta prie Sv. Petro Lietuvių parapijos Bostone tuo tikslu, kad padėjus jau- najai kartai išaugti blaivais ir dorais žmonėmis, gerais ka- talikais ir mylinčiais savo tė- vynę lietuviais.

B. Veikimas.

§2. Draugija pavedama Marijos globai. Marijos šven- tes draugija švės iškilmingai. Eis prie išpažinties ir komuni- jos, dalyvaus su savo vėliava procesijoje ir tt.

C. Veikimas.

§3. Marijos Vaikelių Drau- gija, kad savo tikslą pasie- kus a) pildys uoliai visus sa- vo tikėjimo reikalavimus: ne- apleis maldų, Bažnyčios, iš- pažinties; Bažnyčioje elgsis visada rimtai ir ramiai, b) da- rys, kaip galės dažniau, savo susirinkimus (ne rečiau kaip 1 sykį mėnesyje), kuriuose svarstys savo draugijos reika- lus ir klausimus, paliėčian- čius visus lietuvių vaikų rei- kalus (svarstymai visuomet bus vedami lietuvių kalboje), c) steigs savo lietuvišką kny- gynėlį iš parinktų jaunuome- nei veikalų, d) darys vaka- rus, su vaidinimais, daino- mis ir žaislais, išvažiuovims, gegužines ir tt. e) turės savo chorą, f) turės kuopą tarnau- jančių Bažnyčioje, g) turės kuopą "jaunų katalikiškos spaudos apaštalu," e) rūpi- nis visu kuo, kas tik galės padėti Draugijai savo prakli- nus tikslus siekti.

C. Nariai.

§4. Draugijos nariu gali būti kiekvienas jaunas lie- tuvis katalikas, ar lietuvaitė ka- talikė, kurs jau eina prie ko- muniijos — iki 16 metų am- žiaus.

§5. Pasarga. Narys, sulaukęs 16 metų, gauna iš Draugijos 25 centus ir įsirašo į vietinę L. Vyčių kuopą.

§5. Narių priedermės yra

šios: a) mokėti įstojimo mo- kesnio 10 centų ir kas mėnuo po 5 centus, b) lankyti drau- gijos susirinkimus, c) elgties visur ir visada padoriai, kad nenužemins Draugijos vardo, d) atlikti bent sykį mėnesyje išpažintį ir priimti Sv. Komu- nią, e) nevertoti jokių svai- ginamųjų gerimų, nei tabako, nei gi kitiems duoti, f) pildyti ištikimai savo draugijos kon- stituciją.

§6. Už nepadorų pasielgimą Draugijos nariai bus iš pra- džių perspėjami Draugijos Di- rektoriaus, paskui gi, jei ne- pasitaisys, bus išmesti iš Draugijos.

D. Draugijos Susitvarkymas. §7. Draugijos reikalus ve- da Draugijos Direktorius ir Draugijos Valdyba.

§8. Draugijos Direktorium esti parapijos klebonas, arba kitas, jo paskirtas asmuo.

§9. Valdybą susideda iš 5 žmonių: pirmininko, vice-pir-

mininko, išdininko ir 2 sekre- torių.

§10. Pirmininkas sušaukia susirinkimus, tuos susirinki- mus veda ir prižiūri, kad ir kiti Valdybos nariai gerai pil- dytų savo priedermes.

§11. Vice-pirmininkas pildo priedermes pirmininko tada, kada jo nėra.

§12. Išdininkas veda kasos reikalus: priima iš narių mo- kesnius, juos atiduoda Direk- toriui, veda narių mokesnių knygą ir užrašo visas Draugi- jos inegas ir išlaidas.

§13. Protokolu sekretorius surašo visus draugijos nutari- mus protokolų knygoje ir ve- da visą raštišką Draugijos darbą.

§14. Draugijos išdas turi būti pas Draugijos Direkto- rių.

§15. Valdyba renkama 1 metams per metinį Draugijos susirinkimą, kurs esti sausio mėnesį.

Tie, kurie turi Metrašti, sako, kad jame vi- sas pasaulis.

NE VISI DAR ŽINO,

kad **Metrašti** yra vienas tų retų leidinių, kuri nusipirkęs niekas nesigaili.

O geras **Metrašti** buvo ir bus kiekvienam reikalin- gu dalyku, tokio dalyku be kurio negalima apsieiti. **Me- trrašti** reikia pasigauti per ištus metus kas savaitę po keletą kartų.

Dauguma iš mūs dar gerai atsimena kokią svarbią rolę lošė ka- lendoriai arba metraščiai anais liūdais laikais, kuomet mums spau- da buvo užginta mūsų tėvynėje.

Kalendorius arba metrašti buvo tuomet mūsų brolių švie- tėjū, visokių žinių, patarimų, rodų straipsnių pasiskaitymų teikėju — žodžiu kalendorius tuomet užvadavo laikraščius ir knygas.

Vienok tuometiniai kalendoriai buvo ir neišvengtinai turėjo būti mažyčiai.

Kas kita šiais laikais. Kitokie laikai, kitokios gyvenimo sąlygos ir kitoks gyvenimas. Turime visokių organizacijų, įstaigų, apšėiai laikraūčių, knygų, gyvenimas verda, kunkuliuoja, daug jame visokių apsiereikimų, kuriuos tinkamai pažymi ir nu- šviečia geri laikraščiai.

Prie šitokio atsiamainiusio gyvenimo turi būti pritaikytas ir kalendorius arba metrašti.

Siems, t. y. 1916 metams, visuose atžvilgiuos nusisekusį ir prie šiandieninio gyvenimo pritaikytą **Metrašti** išleido Liet. Kat. Spaudos Dr-ja.

Tik žiūrėkime, kaip tas **Metrašti** puikiai prie dabartinio gy- venimo pritaikytas.

Šiais laikais turime visokių veikėjų, laikraštinių, visuome- ninkų, įvairiose srityse pasižymėjusių vyrų ir moterų, kunigų ir svietiškių, apie kuriuos girdime, skaitome, apie kuriuos indomau- jame.

Su viršum šimto tokių pasižymėjusių asmenų fotografijų rasi didžiaime **Metraštyje**.

Mes Amerikos lietuviai turime visokių įstaigų, bažnyčių, mokyklų. Visų bažnyčių paveikslus rasi **dailiametraštyje**.

Amerikos lietuviai katalikai turi visokių organizacijų, nau- dingų dr-ju, apie kurias kiekvienam svarbu žinoti. Apie visas didžiausias organizacijas gražius ir aiškius aprašymus atrasi **gra- žiametraštyje**.

Katalikams indomu, svarbu žinoti, kaip stiprūs yra katalikai Amerikoje, kokias jie turi čia organizacijas, įstaigas. Apie tai gau- siai žinių rasi **puošniame Metraštyje**.

Baisi karė eina Europoje. Apskrita tos karės apibudinimą ir apie šios karės priežastis rasi **šaučiame Metraštyje**.

Pereitais 1915 m. daug darbų atliko Amerikos lietuviai. Nuodugnų tų darbų ir lietuvių gyvenimo apsiereikimų apibudinimą rasi **rimtame Metraštyje**.

Katalikų priešininkai be paliovos užpuldinėja, peikia, žemi- na Bažnyčią, tikyba, dvasiškiją. Kiekvienas katalikas privalo snprasti nepaimatingumą tų užmetėjimų. Ką atliko Bažnyčia, ką išrado ir nuveikė katalikų mokslyviai mokslo, kultūros, apšvie- tos, pažangos srityje rasi **viską apimančiame Metraštyje**.

Indomu žinoti apie septynis brolius miegančius, apie Lourdo stebūklus, kaip atsirado kortos, gerai turėti surašą visų popie- žių, Suv. Valstijų prezidentų, visų žemės valstybių, didžiausiųjų miestų. Visa tai rasi **gausiametraštyje**.

Toli gražu ne viskas čia paminėta, kas yra **milžiniš- kame Metraštyje**.

Metraštyje rasi kokio didumo yra lietuvių gubernijos, kiek kurioj yra bajorų, sodiečių, žydų, lietuvių, katalikų, stačiatii- kių, kiek ant žemės yra tikėjimų ir po kiek kiekvienas tikėjimas turi išpažintojų, kiek Amerikoje nigerių, kiek tautų Europoje, po kiek kurioj valstybėj kareivių atsieina at 1.000 gyventojų, po kek kainuoja brangiausi pasaulyje paveikslai, kur kokie didžiausi pasaulyje knygynai, po kiek senovėje už vergus mokėta, kokių ir kiek atsieina karalių šeimynų užlaikymas. Bet rašyk, nerašyk vis vien nesurašysi visako, kas yra **neišpasakytame Metraštyje**.

Apie ką tik indomauji, apie tą rasi **Metraštyje**. Neatidėliodamas pirk, o turėsi visiems metams malonaus skaitymo.

Kaina 75c.

Drutuose apdaruose \$1.20.

Išsirašykite iš "Darbininko" knygų krautuvės.

Adresas:

"DARBININKAS,"

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

susirinkimas.

7 d. vas. Liet Vyčių 25-ta

kuopa turėjo savo paprastą mėnesinį susirinkimą Šv. Jurgio bažnytinėje svetainėje. Pirmininkė p-lė Ona Zvingiliūtė atidarė susirinkimą. Paskui rašėsi nauji nariai, kurių buvo labai daug.

Gauti da užkvietai su išpildymu programų. Centro komitetas užkvieta Vyčius dalyvauti 5 d. kovo rengiamose Tautiškoje Šventėje. Komitetas nuo Šv. Jono dr-jos prašė, kad Vyčiai atloštų jiems vasarą nors trumpą teatrą. Abu užkvietai priimti ir prižadėta išpildyti. Toliau kalbėtasi, kaip ir kokių būdu geriaus sutvarkius pastatymą scenoje didelio veikal "Blinda." Viską pavesta teatro mokytojai ir jo pagalbininkams, kurie prižadėjo tuojaus smarkiai imties už darbo.

M. Rusiackas paaukavo j Vyčių knygyną punda knygų. Nutarta parašyti atsisaukimą j visus knygynus ir redakcijas, kad jos pagelbėtų padidinti mūsų knygyną.

Taipgi nutarta parengti prieš užgavėnes puikų su visokiais žaislais šeimynišką vakarą, ant kurio galės ateiti ir pašalinės ypatos užsimokėti po \$1.00 įžangos vaikinams vienas arba su mergina.

Panelė B. Skripkauskintė perskaitė devynių mėnesių izdo raportą. Pasirodė, jog tik per devynių mėnesių Vyčių gyvavimo susikrovė izde \$206.00 gryno pelno. Tuo pasibaigė susirinkimas.

Mūsų nauja pirmininkė p-lė Ona Zvingiliūtė, nežiūrint ant to, jog narių buvo pilna svetainė sėdinti ir stąči, vedė susirinkimą rimtai, pavyzdinčiai ir tvarkingai.

Tuo Vyčius labiau jų priešai gnaibo, juo sparčiau jie bujoja ir auga.

Abelinas bruzdėjimas.

Čia neužilgo žadama statyti naują bažnyčią. Tam tikslui jau ir lotai aprinkti. Daugumas "mandragalvių" pasibaugsting mokėti po \$25.00 extra j metus pasitraukė ir laukia, kol jiems kvailiesnieji pastatys naują bažnyčią. Bet aš manau, jeigu jie ant tiek bus protingi, kad pastatyt bažnyčią, tai jie žinos ir kaip ją pripildyti. Todėl čia nėra ko slapstyti, kuomet reikia Centro komitetai savo susirinkime nusprendė surengti didžiausią vakarą Clevelande, butent, 5 d. kovo, kaip Tautos Dieną. Yra užprašomos visos dr-jos ir chorai. Kaip visi nariai, taip ir dainininkai ir muzikantai turės užsimokėti po 25c. įžangos. Kalbės pp. Al. M. Račkus ir Purvis.

C. L. T. C. dr-jos planai, susijungti su bedievių Mirtos choru ir paskui užpulti ant Vyčių iširo. Mat nabagai pasijuto negeron pusėn bekryps-tą ir kokiam ten maloningam vėjui užpūtas, visos rezolucijos ir prižadai tapo viešai atsaukti ir atimti atgal. O Vyčiai tokiomis paurutėmis tik naudojasi ir džiaugiasi, nes jau ir dabar keletas teatrališkų prisirašė prie Vyčių. Yra manoma, kad Vyčiai neuzilgo sutrauks visą Clevelando jaunimą po savo vėliava, o daugelis yra tokių, kurie labai norėtų prisirašyti, bet sarmatinasi ir laukia tik kol kas pakalbys.

Saltis ir sniegas tiktai dabar atsilankė. Iki šiol buvo šilta, kaip vasarą. Darbai eina gerai. Clevelando Svečias.

BRIDGEVILLE, PA.

Bridgeville vienas iš Pittsburg'o priemiesčių, randasi apie 10 anglišku mylių nuo Pittsburg'o. Miestelis apgyventas didumoje italų ir vokiečių; kiek mažesniais skaitliuose airių, lenkų ir lietuvių. Valdžia miestelio vokiečių ir airių rankose. Pramonė vokiečių, žydų ir dalimi italų rankose.

dasi apie 50 šeimynų ir kita tiek pavienių. Lietuviai susidėję su gyvenančiais lietuvišiais Sagine, Morgane ir Tra-

veskyne sudarė Lietuvų Rymo-Katalikų Šv. Antano vardu parapiją. Nusipirko gražią, kad ir nedidelią, bažnyčią, kurioje klebonauja kun. Vincas T. Abromaitis. Klebonijos dar neturi, bet apsimokėjus skolą už bažnyčią žadama statyti ir kleboniją. Skolos už bažnyčią esą tik \$3000.00.

Bridgeville ir paminėtos vietos apgyventos lietuvių gan nuo senų laikų, bet veikimas jų pradeda pasirodyti tik dabar: tik apsigyvenus čion kalbaliukūnigui. Daugelį kartų mėginta čion tvirti įvairiausio plauko laisvamaniskų ir socialistiskų draugijų ir kad ir pasisekė laisviesiems tulas draugijas sutverti, tačiau nariais jie girtis negali. Didžiama lietuvių tebėr neorganizuoti j draugijas. Ko Šv. Antano parapijai reikėtų, tai kad sutarus su savo klebonu tuojaus suorganizuotų S. L. R. Kat. A. kuopą. Tautos Fondo skyrių ir Vyčių kuopą. Tas gelbėtų parapijai intraukiant neorganizuotajai jaunimą darban.

Tautos Fondo 2 ro Skyriaus prakalbos.

Sausio 30-tą d. š. m. pasidarbavus gerb. kun. V. T. Abromaitiui įvyko Tautos Fondo 2-ro Skyriaus prakalbos. Klausytojų prisirinko apie 250. Pirnu kalbėtoju buvo pats kun. V. T. Abromaitis, vietos klebonas, kurs gana įantriai sužadino Bridgeville'ius aukot nukentėjusiems del karės. Antras kalbėjo J. Miliauskas iš Pittsburgh'o. Tarp prakalbų dainavo dainas Birutės choras iš Pittsburgho, kurs tapo parkviestas p. J. V. Grajauskas. Minėtam chorui kelionės lėšas apmokėjo pats J. V. Grajauskas. Stambi tai auka iš p. J. V. Grajausko pusės. Aukų svetainėje sumesta \$65.09. Aukavusių vardai seka:—

\$5.00 aukavo kun. V. T. Abromaitis, \$2.00 J. V. Grajauskas, ir Martinus Mickunas, po \$1.00 aukojo J. Labanauskas, J. Leonaitis, A. Šimkus, J. Stočkūnienė, L. Jankevičius, I. Tolišius, A. Gultauskas, P. Poškevičius, J. Monkevičius, A. Zimantas, A. Markunās, L. Vasiliauskienė, P. Andriekus, M. Žilinskas, A. Sankoris, M. Antanavičius, O. Paulauskienė, I. Setkauskas, V. Sabalinskas, P. Šaltunis, I. Straičūninas, R. Straičūnienė, L. Taulonih, J. Mickinas, P. Leliūšis, S. Sterelauska, P. Mitkus, M. Abromaitis, po 50c. aukojo: P. Jakštienė, J. Katauskas, J. Karčinskas, V. Šimkus, I. Savukaitis, A. Knabeikis, K. Stankus, A. Sebestinas, A. Givildis, K. Zukauskas, S. Gvildienė, A. Mitkaitė, O. Miliūtė, J. Zileškas, C. Kučinskiūtė, M. Kavaliauskienė, K. Medovienė, S. Medonis, M. Bučienė, V. Vilkauskienė, J. Gabrys, O. Gabrienė, K. Kinkienė, J. Belickis, S. Sabaliauskas, T. Gelcis, S. Gibesdis, S. Vaitukaitis, N. Sednis, A. Malinauskas, K. Zuraliauskis, Tom. Sharon, K. Rutkauskas, M. Rutkauskienė, J. Sabastinas, F. Bučmanas, S. Mikolonis, J. Urbanavičius, F. Bimba, J. Baniavičius, J. Raulinaitis, V. Stepoliavičia, P. Zdanavičius, viso \$58.50, smulknių aukų \$6.59 labu \$65.09. Atėmus suruošimo išlaidas \$5.00, perduota 2-ro Skyriaus Tautos Fondo izdan \$60.09.

Garbė Bridgeville'iams. Bridgevillyj Lankęsis.

SHEBOYGAN, WIS.

Nelaimingai buvo rašyta.

"Darbininko" No. 13 radau labai neteisingą užsiminimą apie padorių panelę Antaniną Buiviziūtę. Gana gerai pažįstu tą panelę, buvau ir Jaunuomenės Dramos pasilinksminime atsibuvusiame sausio 23 d. Ten viskas prideramai atsibuvo. O jei kas gatvėje susipešė, tai nereikia j tų merginos kišti. P-lė A. B. gerai tėvų išauklėta ir ne-

užsideda su kokiais laisvamaniais ir todėl ji jų nekenčia.

Sheboygan'o žvalgas.

NORWOOD, MASS.

Vis daugiau naujo.

Nedėlioje 30 sausio buvo parengtos prakalbos tikslu sutverti pilietiską klubą. Kalbėjo adv. amerikonas ir Dr. Matulaitis kaip pirmas teip ir antras nurodinėjo, kad pilietiškas klubas butinai yra reikalingas pakelimum lietuvių vardo tarp amerikonų o labiau siai išėmimo pilietiskų popierių. Buvo balsavimai ir daug atsirado norinčių sutverti klubą.

Tuoį pasakyta, katrie nori prisirašyti prie klubo meldžiame prisirašyti. Tuojaun prisirašė apie 20 narių.

Kaip patėmėjau ir keli ciciškai prisirašė.

Naris.

NEW BRITAIN, CONN.

Kalbėjo svečiai.

Šios kolonijos broliai lietuvių ima nubusti. Ima suprasti savo reikalus. Daug prie lietuvių išjudinimo prisidėjo mūsų klebonas.

Vasario 6 d. buvo surengtos prakalbos. Surengė katalikiškojo susivienijimo 109 kuopa. Kalbėjo svečias iš Waterbury, Conn. p. J. Šaliunas. Aiškino apsidaridimo reikalą. Pasakė daug gerų dalykų. Toliau kalbėjo svečias iš Hartfordo, kurio vardas Hartišau. Vaikelių choras vargonininko vedamas dainavo ir mergytė Veronika Radzevičiūtė deklamavo.

V. G.

CAMBRIDGE, MASS.

Sujudo.

Vyčių 18 kp. sausio 23 d. savo susirinkime nutarė surengti didelę pramogą ir pakviesti kitos kuopos artistus Surengti prakalbas geram šios organizacijos išaiškinimui ir įsteigti vyčių kuopelę.

Prisirašė trys nauji nariai. Delegatai — Apalonija Jazanaite ir F. Rudokas — j Vyčių apskričio suvažiavimą, atsibuvusį Montello, Mass., išdavė raportą. Galop išreikšta protestas prieš Rimką už rašymą kun. Kemėšui laišką su reikalavimu pasakyti jam išpažinties paslaptis.

Vytiš

MONTELLO, MASS.

Prakalbos

Šv. Roko salėje atsibuvo Nedėlios vakare Vasario 6 d. prakalbos, surengtos vietinės Vyčių kuopos.

Vakarą atidarė Kazimieras Česnulevičius kuris perstatė F. Viraką, "Darbininko" redaktorių kalbėti.

P. Virakas kalbėjo apie Lietuvos darbininkų atbudimą. Gražiai ir aiškiai nupiešė dabartinį darbininkų padėjimą ir aiškino kaip jį galima pagerinti. Jo kalba labiausiai patiko del to kad buvo lengviau suprantama ir parenta aiškiais faktais. Žmonėms nubosta klausyties prakalbų mūsų taip vadinamos intelektentijos, jaunų moksleivių, ir profesionalų. Todėl šitokia prakalba, apsišvietusio darbininko buvo tikra naujiena ir smagi permaina.

Po prakalbos sudainavo duetą Vincentas Juška ir Magdalena Raipaitė. Juozapas Tukas akompaniavo ant piano. Ar reikia sakyti, jog gerai sudainavo. Kaip p-lė Raipaitė taip ir p. Juška yra gana žymus artistai muziko. Net keletą kartų reikėjo jiems atkartoti. Po to p. Juška sudainavo gražią dainelę.

Tuomi vakaras pasibaigė. Ateinantį nedėdienį Vasario 13, Šv. Roko salėje atsibuvo paskaita moksleivio K. Česnulevičiaus apie chemiją. Bus rodomi specialiskai pargabentai paveikslai iš karės lauko.

H. N. Armonas

ROCKFORD, ILL.

Nebuvo už ką palaidoti.

Vas. 6 d. palaidota A. Čiapas su bažnytinėmis apeigomis. Nemažas žmonių pulkelis susirinko atiduoti paskutinį patarnavimą. Velionis neprigulėjo nei prie kokių dr-jų. Neturėjo susitaupes nei ant palaidojimo. Tik geraširdžių rockfordiečių dėka turėjo tokį gerą palaidojimą. Buvo padaryta kolektas, nes giminių neatsirado.

Tai naujas mūsų tautiečiams pavyzdys, ką reiškia neprigulėti prie dr-jų.

Velionis buvo nevedęs.

SCRANTON, PA.

Veikiame.

Jei žinių "Darbininke" stokuoja iš šios kolonijos, tai nereikiška, kad mes čia neveikiame arba kad mes apipainiojęs yra savo tinklais d-ras Šliupas ir atskalus Mickus. Ne, mes veikiame daug, vedami kun. Kuro ir gabaus, veiklaus vargoninko p. A. Sodeikos.

Nesenai pas mus per vadovystę p. A. S. atsibuvo didi pramoga. Lošta "Karės metu." Gilų įspudį padarė j žmonės šiai veikalas. Ne vieno ašaros nusirito per skruostus.

Po to liūdno perstatymo buvo linksmesnio, nes buvo parodyta "Čigonės atsilankymas." Tą atliko vytes. Dar keli maži vaikeliai padeklemauvo.

Pramogą parengė pilnųjų bleivinkų kuopa dasidedant merginoms iš L. R. K. S.

Žmonių buvo labai daug. Buvo atsilankęs ir d-ras Šliupas.

Visi atsilankiusieji grįžo didžiai užganėdinti.

Didžios padėkos užsipelno tų, kurių triusu įvyko šita pramoga.

Dieve, padėk jiems toliau gerai darbuotis.

Pasviltsparnis.

CAMBRIDGE, MASS.

Sandariečių prakalbos.

Vasario 6 d. šioje kolonijoje atsibuvo sandariečių prakalbos. Kalbėjo p. Vitaitis ir keletas amerikonų.

Pirmiausia p. Vitaitis didelę naują pasakė, kad tarp lietuvių nėra vienybės, kad atšalė ir atsilikę nuo kitų tautų gelbėjime nukentėjusių savo tautiečių.

Pabarė lietuvaite, kad sarmatinasi eiti viešai rinkti aukas nukentėjusiems. Priminė žydiukes, kuriuos taip uoliai rinko aukas ir daug surinko. Pritarė Tautos Fondo blankoms, bet pati T. F. išvadinio klerikaliska įstaiga. Esą negerai, kad iš T. F. skiriamas tautos politiškiems reikalams. O girdi kas yra klerikalų, kunigų politika — statyti klebonijas.

Tai po tokio pasakymo žmogus gali pamanyti, jog iš Tautos Fondo bus imama pinigai klebonijų statymui.

Dar kitą nesąmonę pasakė. Būk kunigai biją gauti vyskupą. O mes katalikai žinome, jog kunigai rūpinasi gauti vyskupą.

Trys amerikona mandagiai ir švelniai pakalbėjo.

Po prakalbų Gabijos lošėjai vaidino komediją "Niekas priezasties". Suloše gerai. O p-lė Šarkitė užsipelno pagyrimo.

Tiesos Mylėtojas.

HARTFORD, CONN.

Pavyzdingos vestuvės.

Vasario 8 dieną š. m. Apšivedė mūsų šaunus vytiš Antanas Mazalas su vyte p-lė Stalislava Daubkaite. Ar reikia minėti, kad vestuvėse nebuvo jokių svaigalų. Buvo suprašyta keletas vyčių taipgi ir ne vyčių, kurie suėję linksmi šnekučiavosi juokėsi tarp savęs. Vienas iš svečių O. R. perskaitė laišką gautą nuo Tautos Fondo, kuriame raginama šelpti nukentėjusius lietuvius. Visi svečiai delnų

plojimu užgyrė laišką ir pagyryti sutiko dėti aukas.

Aukavo: Emilija Daubkaite \$5.00. Po \$1. Onupras Rasmanskas, Steponas Kneičis, Antanas Kučas, Antanas Mazalas, Pranas Gumbulevičius, Petras Mikalauskas, D. Mohoney, (svetintautis,) Andrius Pateckis, Boleslovas Sarapas, Jonas Mončinskas, Jonas Tamošiunas, Antanas Talaška, Julija Bajolytė, Antanas Mašotas, Stanislava Paulauskiūtė. Po 50c. Antanina Stravinskaitė, Paulina Skupaitė, Mikalina Bilevičiūtė, Mike Rejan (svetintautis,) J. Austin 25c. (svetim.); viso labo surinkta \$22.25c.

Po vakarienės svečiai atsiveikinę su jaunaisiais velydami jiems gyventi ilgiausius metus meilėje, sutikime ir gausybėje.

Turiu priminti, kad tai pirmos tokios pavyzdingos vestuvės Hartford'e be jokių svaigalų ir nuodų.

Mažiukas.

BRANGŪS BROLIAI IR SESUTĖS.

Kas iš Jusų neturi tėvynėje-Lietuvoje gyminių ir pažinstamų? Kas iš Jusų negirdėjo apie vargus ir vaitojimus mūsų brangios tėvynės Lietuvos, kuri jau antri metai, kaip maudosi kraujuose ir ašarose? Ar gi galėtum tarp mūsų brolių Amerikos lietuvių atsirasti nors vienas, kurs neapalaidėtų verkiandčios, žustandčios ir mūsų pagelbos prašandčios tėvynės. O, ne! Amerikos lietuviai jau ne kartą parodė, kad jie savo tėvynę myli.

Todėl ir mes, pasitikėdami prielankumui ir duosnumui mūsų apylenkės lietuvių, nedėlioį vasario 27 dienų rengiame Lietuvišką Dieną (Tag Day) ir širdingai kviečiame Scrantono, Pittstono, Wil-

kes Barrių ir kitų artimesnių kolonijų lietuvių atvykti ir dalyvauti šioje Dienoje. Vakare 6 val. bus prakalba angliškoj kalboj; paskui bus lošiamas teatras (Piršlybos;) laike pertraukų garsus Amerikos kalbėtojai sakys lietuviškas prakalbas. Gale programo bus gražios lietuviškos dainos.

Tas viskas įvyks p. J. Freedomano salėje Main str. Forest City, Pa. Iš kitur atvažiuosiuoms svečiams bus parūpinta nakvynė švariuose viešbučiuose už visai pigų primokėjimą.

Visas pelnas eis tiktai del karės nukentėjusiems lietuviams.

Tautos Fondo Skyriaus: Pirm. Ignas Girdauskas Izd. Kun. A. Janušas.

SKAITYTOJAMS NUO ADMINISTRACIJOS.

Kad laikraštis gerai galėtų lankyti savo emėjus, tai emėjai privalo:

1. Rašyti savo vardą, pavardę ir adresą kuoaškiešiais.

2. Permainant adresą butinai reikia paduoti kartu su nauju adresu ir seną.

3. Apie visokį laikraščio ėjimo nereguliariskumą be ilgo atidėliojimo tuoj rašyk apie tą nereguliariskumą arba savo adresu klaidą.

4. Persikeldami iš vieno miesto j kitą, tuojaus praneškite naują adresą. To nepadarius laikraštis grįžta ir turim mes už jį užmokėti.

Del savo gero ir del mūsų patogumo prisilaikykite, meldžiamieji tų taisyklių.

Jomarkas - Didelis - Jomarkas

Moterų draugija stropiai rengia Šv. Liudviko bažnytiniam sklepe didelius, ikišiol čion nebuvusius ferus SV. LIUDVIKO BAŽNYČIOS NAUDAL MAIZEVILLE, PA.

Kviečiami ne tik vietiniai, bet ir aplinkinių parapijų žmonės atsilankyti tuose nepaprastuose feruose!

Išskiriant įvairių įvairiausių daiktus, tinkamus vyrams, moterims, vaikiniams, merginoms, kuriuos galėsite kuopigiau siai nusipirkti per šį jomarką, bus da rodomi moving pictures, dainos ir tt. ir tt.

Jaunuomenei parengta taiposgi salė ir šokiams su lietuviškais muzikantais.

Išalkusiemis ir ištroksusiems moterims jau parūpino gardžių užkandžių ir saldžių gėrimų!!

Norintieji išbandyti savo giliuką, galės dalyvauti loterijose ir kitokiuose "paibeluose"!

Atsilankyti kviečiami visi kas tik gyvas ir pagelbėti vietinius padegėlius atstatyti vėl savo bažnytėlę.

Fėrai prisidės VASARIO 11 DIENĄ (pėtnyčioje) ir tės sis tiktai vieną savaitę.

PRADŽIA KASDIE 7 VAL. VAKARE.

Tai-gi visi j lietuvišką jomarką.

Moter. Draugijos KOMTETAS.

KANTATA IR TEATRAS.

Suloš Sv. Roko Par. Vaikų Choras, Vasario 26 d. 1916

Prasidės 7:30 val. Vakare.

LIETUVIŲ TAUTOS NAME Montello, Mass.

Kantata yra naujas veikalas, vienatinis tos rušies lietuvių literaturoje

Dainos tiesiog žavėtinios. Vaidinimas įdomus ir juokingas. Labiausia atsizymi Nerymaitė, Snuduliuks (riebus vaikas, kuris visados snaudžia), tėta Laumikiene ir kiti. Dainavime dalyvauja apie 70 vaikų. Stebėtina daina apie dėdę Šiaudadušį. Dainų ir teatro vedėju yra p. J. Juška, visiems žinomas vargoninkas ir garsus daininkas.

Po Teatro bus Šokiai.

Pelnas skiriamas Šv. Roko parapijos naudai.

Ižanga vyrams 25c. moterims 15c.

Atekitę visi! Tokio teatro dar nėsate matę.

Mėsaėdas.

Papročiai Lietuvoje prie apeigų metinių švenčių namusia ir bažnyčioje.

Šitas laikas, nuo Kalėdų iki užgavėnių, būdavo visų pavadintas smagiausias. Mat kitąsyk Lietuvoje tą laiką skaitydavo kaipo diklaikį. Ir teisybė taip būdavo, kaipo laikas pasiviešėjimo, pasisvečinėjimo. (Dievas Visagalis žino, kas Lietuvoje dedasi šįšmet. Suardytas žmonių gyvenimas, užviešpatavęs skurdas, išsiplėtoję ašarų kloniai, badmetis, apsiaubias visus, ir mirties smėkla surengus savo pjūtį.)

Priminsiu senovės įspūdžius vien tik del atminties.

Tuom laiku šeimyniškščiai liuosi, kiekvienas ant keliu dienu, kartais ir ant keliu savaičiu, pareina nuo tarnystos pas tėvus, arba pas artimesnius gimines pasiviešėti. Geros širdies ūkininkai, ypač šeimyniškščiai tarnui duoda gerą paviržį, tai yra, didelį kepalą duonos, bandą ragaišio, arba šventabandės, (Rašaišiu arba šventbandę vadina iš kvietiniu miltu iškeptą pyragą), na, dą ir mėsos apie keletą svaru, ir iš teisybės tarnas gavęs gerą paviržį gali maitintis apie pora savaičiu laiko. Kiti-gi kurie neturi pas ką pareiti, dažnai buva pas ūkininkus, ar likę toj pačioj vietoj ir ant kitu metu, arba ir persimainę pas kitą ūkininką, eina vieta iš vetos ir nuo tos dienos be pasiviešėjimo pradeda savo tarnystą. Bet nors buva ir pas ūkininkus, tas laikas vis vien yra liuosenis, kas tarnui ir pasaldina jo dienas. Būdavo, tuometu veik viskas esti apdirbta, ypač pas ūkininkus tuos, kurie gabiai veda savo ūkį: iki Kalėdų jėvai išskulti, linai išminti, sgalinis bebaigiamas malti, vilnos sukedentos, ir sukarštos; žodžiu, visi didieji darbai iki Kalėdų atlikti. Būdavo, mergos verpia, verpdamos dainuoja, vyrarai pančius suka, kaikurie dienomis į girią važiuoja, mažesneji su senaisiais plunksnas plėšo, bet tas visas darbas tuometu atrodydavo, kaip kokios žaislės. Vakaraus dažnai susirinkdavo kaimynų jaunumėnės, ir šiaip senių, tada prasidėdavo kalbos, pasakos, kas tik ką žinodavo, apie leikmetį, baudžiavą, prancuzmetį, apie krakosmetį, apie turkų karę, ir apie kitokius praėjusius atsitikimus. Kiekvienas pasakodavo karščiai, o kiti su žingeidumu klausydavo. Na, o laikus Nikolaiojus, kiekvienas senesnis atsiminęs nusiskūzdavo, kad buvo varginga tose diense, ypač kurie kariumenęj tarnavo, buvo ilgas tarnavimui laikas skaitės apie 25 metus, o dažnai ir daugiau. Įsismaginus kalbom, dažnai pradėdavo pasakas sekti, arba mįšliu minti. Nusibodus ir tai, pradėdavo žaisles, kas ką imanydavo; šešką gaudyti, kopustą kirsti, voverę mušti, ir daugybę kitokių iš ko visi turėdavome gardaus juoko. Tokius smagius vakarus turėdavome vakars į vakarą net iki užgavėnių.

Vieną dieną, apivakiariais, klansome, kas-gi ant kiemo skambina. Ogi žiuriu didas (špitolninkas,) skambindamas ateina per kiemą, mat rytoj kunigas kalėdos. Tai didas eina pirma per kaimus apskatinėdamas, kad lauktų; mama jį apdovanojo keilias gorčiais grūdų, kinka mėsos, ir davė linų kelias saujas.

Ant rytojas visame kaime pasidarė nepaprastas krutėjimas. Vyrarai kasė nuo takų ir keliu sniegus, juos nukasė išbarstė smiltin, moteriškios-gi, valė grinčias, seklyčias, prieangių šlavė aslas, o suolus, langus šiuravo, mazgojo, jaunieji-gi poterius, prisakymus mokinosi. Tuojau

po pietų štai ir kunigas su visais savo klapčiais įvažiuoja į kaimą, visi urmu į kiekvieną grįčią eina, įėjus, kunigas užgieda "Sveikas Jėzau mažiausias" ir krapina šventintu vandeniu, paskui duoda kryželį bučiuoti. Vargoninkas, traukia įsireižęs toliau giesmę, zakristijonas stovi drebančių balsu pritaria, o klapčius jau sukasi apie namų gaspadinę, ir gaspadorių kalėdos; rinkdavo viską, ką tik nuo ko gaudavo: javus, bulves, linus, sėmenis, mėšų, vilnas ir t.t., ūkininkas kunigui taip-pat duodavo rublį kitą ant batų.

Veik kiekvienuose namuose būdavo prirengtas stalas visokių valgių ir gėrimų del kalėdninkų, ir visų klapčių, žinoma didelioj madoj buvo viritinė degtinė, alus, ir kitokie aštrus gėrimai. Viskas tas daroma buvo iš meilės, iš senų papročių. Žmonės tuometu mažai kas žinojo, arba suprato, kad aštrus gėrimai, arba svaigalai, labai užkenkia. Žmonių buvo priimta kaipo didžiausias priėmimas sveičių su degtine, arba su alumi, ir tai, kurie norėjo geriau pamylėti, rinko aštriaušius, smarkiausiaj degtinę, arba alų. Gerė žmonės, ponas ir kunigai. Tai madoje buvo, žmonės nežinojo, kad svaigalai užkenkia sveikatai, juos vartojo kaipo didžiausiaj gyduole.

Būdavo daug juokų, kad į apivakarį kalėdninkai, vos jau tik pastovi ant kojų, ir visi dar geria ant drasos, kad būtų prašesni, o paskui, būdavo ir tokių, kad parvažiuodami kelis kartus apsisversdavo. O tuos pačius javus išbarstydavo. Parvažiuavus namon į kleboniją dar juos mylėdavo, kaipo per visą dieną vargusius, dirbusius, ir čia nesigailėdavo po stikleli, kitą pavaišinti. Juk kad neduotų, būtų didelis rugojimas, kiti pasiryžę būtų net ir išplūsti už skupumą klebono, kad neduoda nei po lašiušką, tai vis buvo didelioj madoj. Be degtinės nieko nepėši... Kas metai mainėsi laikai, atsirado žmonės, kunigai, kurie pradėjo permatyti tą blogumą girtukliavimo, pradėjo drausti, net sakyklose grasindavo visai žmonėms, kad tik mestų svaigalus gėrę, kad tik tuos blogus papročius nusikratytų, daugumas paklausė; metai, kiti, pradėjo suvis mažai rodintis viešiu su svaigalais, ypač kunigui kalėdojant; atsirado ir tokių drausčių kunigų, kurie iš sakyklos pasakydavo, — Jei kalėdojant vaisyšite degtinę, visai į tuos namus nevažiuosim kalėdoti, ir priskaitysim tuos namus kaipo nevertus kunigo atlankymo. Ilgainiui, per keletą metų, tiesa, tas paprotys ant kiek susimazino, blaiivybė mylinčių kunigų dėka. Papratys žmonėms be degtinės, rodo dar smagiau būdavo, tie patis žmonės daugiau prisposuodavo negirti, negu kad kitados apsiselėję, ir užsimerkę šleivodavo. Pačioje klebonijoje, vaišės atsirado vien tik su šilta arbata. O protas žmonių tarsi augo kaip alyvų atžalos. Virto daug prakilnesni laikai, žmonės pradėjo daugiau skaityti laikraščius, knygas; taip jie įprato skaityti, kad klausinėdavo, ar nemunamo kas, kur gali gauti lietuvišką laikraštį. O lietuviškų laikraščių visticiek būdavo iki sočiai, nors juos žemskiai ir žandarai gaudydavo, ir pas kuriuos rasdavo smarkiai nubausdavo; bet ką tu čia upės sriovę sustabdysi... Būdavo gauname glėbiais, nors labai tik tai kuris žinodavo iš kur, ir kaip gauname. — Tik imk ir skaityk. "Aušrai" sustojus pradėjo eiti "Šviesa," "Apžvalga," "Tėvynės Sargas," "Varpas," "Ūkininkas," ir dar kitokių, o knygu, jau taip-pat gaudavome visokio turinio. Žmonių

dvasia brendo, visų tų, kurie tik norėjo, ir to ieškojo. Bet buvo tarp tų pačių ir išgamų, kurie patįs būdami lietuviams, pamatę savo draugą skaitant lietuvišką laikraštį, tuo apskūsdavo žandaram; nesumin-kštydavo jų širdis nei tas, jei matydavo savo brolių lietuvių surištą žandarų vdan ant "paselelijos" arba į kalėjimą, net daugel metų, bet tie skundikai nebuvo gri žmonės katalikai, tai buvo gauja ištvirkėlių, panašių į šios gady-nės bedieus, arba cicilikėlius, kurie išpažinti ant juoko laikydavo, kurie į bažnyčią tik tada eidavo, jei šunes įvydavo, kurie ant Dievo plovodavo, kurie karčiamose stalus alkūnėmis šiurodavo, pas kuriuos dora buvo žemiau purvo statoma. Pažįstu jų daugumą iš savo apielinkės ir iš kitų apygardų, yra čia atvažiuosiu daug į Ameriką, visi prisibloškę prie cicilistėlių, arba prie kitų bedievių. Kurie buvo Lietuvoje ištvirkę, su nieku kiek prakilnesniu nedraugavę, pasiliko ir čia tokie, tai dar gerai, kad nors prie bedievių, arba cicilikų randa prieglauda. Tikrą teisybę patarlė sako: Kur nēr Dievo širdyje, ten nėra nei tėvynės meilės, nei artymo užuojautos. Ir kaip būdavo sunku, sergėtis žandarų, žemskiu, o dar daugiau tokių išgamų.

Mane patį, vienas tokis bedievikas pirstu parodė žandarui, girdi: jis visuomet turi lietuviškų laikraščių, ir kitiems dalina. Tik tiek aciu Dieviui, kad su žandarų turėjau gerą pažintį, kuris mano veikimą geriau žinojo, negu tas bedievikas. Kas galėtų tuos visus vargus aprašyti, kaip nešant dar didėjęje Lietuvo spaudos, o žmonės skaitė, stengėsi juos gauti, kurių nepigu būdavo gauti, o dažnai sutikdavo didė bausme, net ištrėmimas iš savo tėvynės, o tankiai ant viso amžiaus, arba ant daugelio metų.

Ir kiek reikdavo nukęsti, kiek pridrebėdavo kinkos; pamatysi kokį uredninką einant arčiau tavo triobos, jau širdis tvaksi, ar ką tokio panašaus neatsitikis, hes žinai, kad kur gludo laikraštis užkištas tavo trioboj. Bet vargas visko išmokina.

Tolesniu laiku mes taip išmokome pakavoti, kad visai be baimės budavome. Ant kapinių buvo daug špižo kryžių, o jų papėdžių apaciūs kiauros, būdavo paverti kryžių ir turi laikraščiai puikią pakavone, nei tau pelės suės, nei nenusiminęs, o jei kas ir rastų, visai neturi atsakymo. Tolesnių laikų, knygynėlis po kryžium mus buvo šiek tiek tautiškai susipratusių apie 70 asmenų, kurie sumanėme knygynėlį užsidėti, ir ten pat po kryžiais laikydavome. Knygynėlis sekėsi puikiai, augo turiniu knygu, kurias gaudavome iš užrubežiu, tolesniu laiku jau pradėjome gauti knygas ir laikraščius spauzdintus lietuviškai ir iš Amerikos. Knygynėlio turinis kas sykis augo. Į mūsų draugiją prisidėjo jaunieji kunigėliai, keletas klierikų, ir daugelis gimnazistų ir kitokių moksleivių, nors kaikuriem būdavo toli atsilankyti, bet vis šaip taip per rankas persiduodavome knygas ir laikraščius, būdavo tuos laikraščius taip daboji, kad net iš suskidusiu, susitrusinų nuo rankų, o dar dalydavomės ir skaitydavome.

Kaip įmanydavo žmonės, taip platindavo apšvietą lietuvių tarpe. Žinau vienoje vietoje, pamazurijoje, buvo susitvėrus inteligentų Liet. Katalikų susipratusių dr-ja, kuri platino po žmones šitokiu būdu knygas, bet vis tai tikos laikuose dar prie uždarytos spaudos. Jie pripirko daug visokių knygu, ir maldaknygių, kokių tik buvo, tikėtus padarė po 15 kapeikių, ir išdalinėjo visiems paremiantiems tą darbą, po visą Seinų vyskupiją, o kas tik pirkto tikieta, kiekvienas gavo lietuvišką kalendorių, kuriame

buvo daug rašyta apie ūkininkystę, sodauninkystę ir bitininkystę. Taip pasekmingai tas darbas ėjo, kad aš tik vienas savo apigardoje tų tikietu pardaviau apie 300. Taip malonu buvo į taip daugelio žmonių rankas įbrukti tokį puikų kalendorių, o dar kaikurie džiaugėsi išlaimeja knysegų. Likusį pelną nuo išpartų tikietu, taip-pat sunaudojo spaudos reikalams.

Nors žmogus bijaisi policijos mažiausio šmekstelėjimo, bet džiaugsmas tav eima, kad tu savo tautai daug padarai naudos.

Na, juk-gi ir bėda būdavo, į antra ir juokas imdavo iš nesusipratusių žmonių. Vieną šventadienį, ką tik buvau gavęs naują numer. "Apžvalgos" kurį išeidinėjo Prūsiose, atsinešu į brostvinę, buvo tai prieš sumą, vyrų pilna, rūsi prisibloškę prie cicilistėlių, mat maniau, kad jis ir kiek nors apsišvietęs, o čia mano. apsirakta. Jis tą laikraštį išskėtė, rodos su didžiausiu nusistebėjimu, ir suriko: — Vyrarai, šė, ar matot? Lietuviškios Gazietos. Tai jau bus pabaiga pasaulio. — Visi tartum nusistebė, visi sužiuro į mane, kaip į kokį žvėrį, ant to riksmo atbėgo ir varganistra, kuris išgirdo riksmą eidamas pro šalį. Kaip pradės juodai mane visai akėt, šandyt, koliot, kad net man karšta pasidarė. (ne nuo riksmo ir kolevonių, bet bijojau kad belandžiodami žemskiai neužeitų.) Žmonės visi į mane žiu-

rejo kaip ant vilko, niekas manęs neužstojo, niekas jiem nepaaiškino kad jau mūsų tauta atgija, niekas jiems nesutramdė minčių, kad del lietuviško laikraščio atspausdinimo nebus dar pabaiga svieto. Aš tylėjau, ir tik taikiaus kad ištraukčiau laikraštį jiem iš rankų, ir nėriau per duris laukan. Pamislėjau su ašaromis: Ak! tu mūsų brangi tėvynė Lietuva, tavo vaikai tavę nepažysta!..

Tuoju mane apskundė ir klebonui. Klebonas mane pasišaukęs sakė duosęs 15 bizūnų, jeigu dar sykį tą iš mano darbų dažinosias, ir uždrausią man tarnauti prie šv. mišiu. Žinoma, aš nieko nesakiau, tik širdim apgalėjau, ir drauge juokiaus iš jų tokio aklo nesusipratimo tėvynės reikaluose, Dieve duok visiems amžiną lengvą atliši, visi tris jau senai mirė. Juk tai darė nesupradami.

Per daug pripasakojau jum gal bus neindomu, bet man meldžiu atleisti, kadangi toki dideli įspūdžiai yra niekad neužmiršdami, todėl ir savo aprašymą smulkesnes skeveldrėles iš savo atsiminimų užrašiau.

Beje, kiekvienas šiose diense, savo mintimi sieksniuoją laiką, ir skaito kiekvieną kada jau eina naktys trumpyn, o diena ilgyn. Sakoma yra, kad gaidys dienoje Trijų Karalių jau nužengias vieną žini gsnį daugiau, tai ant tiek esanti diena ilgesnė. Ir kiekviena diena vis eina ilgyn, o kaip tik dienos ilgyn tuom pavasaris artyn.

J. V. Kovas.

Su naujais 1916 metais pradėjo eiti toliau regulieriai kas mėnuo iliustruotas literatūros, mokslo, visuomenės ir politikos mėnesinis laikraštis —

"Pažanga"

"PAŽANGA" yra mėnraštis ir skiriama prasilavinusiems lietuviams ir apskaičiuotiems darbininkams. "PAŽANGA" sutraukė prie savęs gabiausias Amerikos ir Europos lietuvių rašytojus ir pripildoma, todėl, originaliais raštais.

"PAŽANGOJ" gvildinama aktualiai lietuvių tautos klausimai.

"PAŽANGOJ" rasi dailiosios literatūros, nes jai bendradarbiauja talentingi Amerikos ir Europos literatai.

"PAŽANGA" pažymi įvairius pažangos apsiereikimus.

"PAŽANGA" nušviečia ir gvildena gyvenimo klausimus tautiškai-krikščioniškoje dvasioje.

"PAŽANGOJ" per tai plati dirva jauniems literatams ir mokslo vyrams parodyti savo gabumus ir juos lavinti.

Metinė prenumerata \$3.00, pusmetinė \$1.50, atskiras numeris 25c. Agentams duodamas didelis nuosimtis.

Visuose Redakcijos ir Administracijos reikaluose kreipkitės šiuo adresu:

"PAŽANGA" P. O BOX 204, GIRARDVILLE, PA.

Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje.

—YRA— Gyvam džiaugsmas. Sergančiam Viltis! Mirštančiam Ramybė!

Tūkstančiai Lietuvių-Katalikų priguli prie šios organizacijos ir tūkstančiai kas metai prisirašo naujų narių. Bet gal da pats gerbiamas nepamąstei, kas ji yra ir delko pats neprisirašai.

Štai kas šioji organizacija yra ir ką ji duoda: —

- 1) Apsaugoja narių gyvastis ir moka pomirtinės \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00.
- 2) Moka pašalpą nariams-ligoniams kas savaitę po \$3.50, \$7.00, \$10.50, ir \$14.00.
- 3) Selpia neįgalinčius narius ir našlaičius.
- 4) Skleidžia apšvietą, išleidinėja gerus raštus ir dalina nariams dovanai.
- 5) Platina dorybę, suteikia patarimus ir nurodymus tikėjimo ir auklėjimo dvasios reikaluose.
- 6) Rūpinasi Lietuvių Tautos reikalais, remia pinigais ir moraliskai visokias lietuvių kultūriškas įstaigas ir tt.

Instojimas į Susivienijimą pigus, mėnesinė mokestis lengva. Norėdami gauti platesnes informacijas kreipkitės į vietines kuopas, kurių randasi kohe visur po visą Ameriką, kur tik lietuviai apsigyvenę, arba stačiai pas Centro Raštininką, šiuo adresu: —

J. S. VASILIAUSKAS, 112 N. GREENE ST., :: :: :: BALTIMORE, MD.

"Darbininko" Agentai. PAS KURIUOS GALIMA UZSI-RASYTI "DARBININKA" IR PIRKTI PAVIENIAIS EGZEMPLIORIAIS. Ramanauskas J. Oak St. LAWRENCE, MASS.

Viesula Kazimieras, 1160 Washington St. Jerusevičia Jonas, 1048 Washington St. Grigas Kazimieras, 1111 Washington St. NORWOOD, MASS.

Bilinskas Vincentas, 29 Morris St. WEST LYNN, MASS.

Geros Fr. 40 Pearl St. CHARLESTOWN, MASS.

Sarapas B., 23 Sheldon St. Potecky Ant. 234 Park St. Kneižis St. 10 Hungerford St. HARTFORD, CONN.

"Amerikos Lietuvis," 15 Millbury St. Migauskas T. 21 Ledge St. Jurgelionis R. So. Harlem St.

Grigaitis K. 42 Suffolk St. Zinkuvienė Cicilija, 8 Langdon St. Zataveckas Pr., 20 Hacker St. Pocius J. 25 Lafayette St. WORCESTER, MASS.

Danisevičius J. 26 White St. WESTFIELD, MASS.

Abračinskas P. 187 Ames St. Vaitekunas Bros. 10 Arthur St. Stiga J. 6 Arthur St., Meškis B. P., 35 Arthur St. Peter Sharks 85 Webster St. MONTELLO, MASS.

Alubecky Anthony, 43 Bissell St. SO. MANCHESTER, CONN.

Ant. Rudokas Box 198 POQUONOCK, CONN.

Zavorskis Vincas, 507 East St. NEW HAVEN, CONN. Gavronskis Ben. 49 Congress Ave. Vasiliauskas J. 820 Bank St. Buskus B. J. 866 Bank St. Kovas Juozas, 21 Congress Ave. WATERBURY, CONN.

Šaučiūnas J. 460 Park Ave. BRIDGEPORT, CONN. Gailunas Jonas, The Lithuanian Store, Antanas Baronas, 55 South St. ATHOL, MASS.

Petrulionis Pranciškus, 326 John St. HARRISON, N. J.

Ulčinskas Ipolitas, 87 Franklin St. PATERSON, N. J.

Lukšas P. 314 Walnut St. Svidžiūtė A. 194 New York Ave. Vaškevičiūtė Barbora 71 Warwick St. Kralikauskas J. 91 Warwick St. NEWARK, N. J.

P. J. Garjona, 23 So. 20-th St. IRVINGTON, N. J.

Zindžius A. 15 E. 23-rd St. BAYONNE, N. J.

Maksvitis Z. 271 E. 10-th St. NEW YORK, N. Y.

Mečionis K. 335 John St. HARRISON, N. J.

Balčiūnas Ignacas, 131 Inslee St. ELIZABETH, N. J.

Stanulevičius J. 291 Clinton St. BINGHAMPTON, N. Y. J. Spurga, 184 Grand St. Strumskis Adolf, 184 Grand St.

Miliauskas J. K. 120 Grand St. Strumskis A. 37 Duffield St., Abromavičius V. 127 Grand St. Drabišius A. 51 Ten Eyck St. B. A. Zienius, 131 Grand St. BROOKLYN, N. Y.

Kirielius P. 95 Clinton Ave. MASPETH, L. I. N. Y.

Matukonis B. A. 46 So. 22-nd St. PITTSBURGH, PA.

Janulis J. A. 1314 Merrimans Alley S. S. PITTSBURGH, PA.

Miliauskas Vincas Box 599 FOREST CITY, PA.

Striauka Stasys A., 656 Church St. EASTON, PA.

Skinskis Joe, COALDALE, PA.

Mileška F. P. O. Box 659 DONORA, PA.

Balašauskas J. 232 Clay Ave. Wm. Shirvinskas 222 Greenridge St. Barasauskas J. 232 Clay Ave. DUNMORE, PA.

Vaišnoras M. 318 4th Ave. HOMESTEAD, PA.

Palupis Vladas 17 Morgan St. PITTSTON, PA.

Jusas Vincas, 328 Lock Ave. SCRANTON, PA.

Križauskas I. P. 102 East Center St. Zelonis Juozas, Dutch Hill SHENANDOAH, PA.

Kizevičius Tamošius, Box 97 Jonas Mikutavičius, Lithuanian Church MINERSVILLE, PA.

Stankevičia Ed. Willing St. TAMAQUA, PA.

Valatka Simonas, 2903 Ann St. Kvietkus Simonas, 333 Wharton St. Mitkin J. 307 N. 6-th St. Sefeltaiti J. 1224 Nectarine St., Statkus P. 1306 Coalton St. Švagždis J. 3604 Earp St. Trepkus F. 3585 Salmon St. Poteckas S. 2833 Winton St. PHILADELPHIA, PA.

Glemza A. 837 No. 8-thSt. SPRINGFIELD, ILL.

Slegalis Jonas A. 1427 So. 48-tr Ct. CICERO, ILL.

Jonča Ant. Box 569 MELROSE PARK, ILL.

Comenduly J., R. F. D I Box 151 HARRISBURG, ILL.

Lapinskas J. 2014 Peoria St. Nausėda Antanas, 1656 Wabansia Ave., Jurgis Tamošaitis, 3233 Auburn St. CHICAGO, ILL.

Venčius J. 35 Union St. Dykehead Shotts Lanarkshire SCOTLAND.

Čeplianskas 64 New Orbistrown BELLSHILL, SCOTLAND.

Naujokaitis J. 47 Planet St. Commercial Road East LONDON, ENG.

Ramoška A., 654 W. Saratoga St. BALTIMORE, MD.

Paul Sukys, 2120 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO.

Bugnavičius, 307 Bates St. LEWISTON, ME.

NORWOOD, MASS.

Nors man yra nemalonu matyt laikraščiuose ginčus apie mano gimintą G. Jurgeliučių, kuris tapo kriminalistu. Liudna man buvo kaip G. Jurgeliučius pas mane budamas ant kvatieros didžiudavosi, kad jis turi ant stalo "Keleivį" ir "Laisvę."

Gab. Glebus.

WATERBURY, CONN.

Sausio 16 d. 1916 m. sukollektuota laike Mišparų šv. Juozapo Lietuvos bažnyčioje nukentėjusiems nuo dabartinės karės Lietuvoje.

Cia paduodama aukotojų vardai:

- Ona Skamorakaitė \$10.00
M. Auksiniūtė 2.00
M. Kaminekiūtė 2.00
J. V. Kovas 1.00
F. Raugalis 1.00
V. Borisas 1.00
P. Šuopsis 1.00
L. Misiūnas 1.00
J. Miliūckas 1.00
J. Bakutis 1.00
M. Stanevičienė 1.00
P. Beneviūtė 1.00
A. Zujukė 1.00
E. Mockevičiūtė 1.00
O. Valuckienė 1.00
A. Matusevičienė 1.00
A. Blonckienė 1.00
J. Čikotas 1.00
P. Smilgius 1.00
P. Juozaitienė 1.00
K. Dulckienė 1.00
M. Urbonienė 0.50
P. Karpus 0.50
M. Budreika 0.50
A. Bričina 0.50
B. Slopšnaitis 0.50
J. Ališauskas 0.50
J. Navickas 0.50
P. Skvidla 0.50
J. Abromaitis 0.50
J. Lindekaitis 0.50
A. Bungalšienė 0.50
M. Stanevičienė 0.50
O. Galiniene 0.50
M. Sakalauskienė 0.50
T. Jarusevičienė 0.50
P. Masalskis 0.50
J. Brajnīs 0.50
A. Balanda 0.50
J. Studelis 0.50
A. Plunkėvičia 0.50
J. Abromaitis 0.50
A. Radauckas 0.50
J. Markus 0.50
A. Ragauckas 0.50
J. Jenkaitis 0.50
M. Dvileckas 0.50
B. Digris 0.50
Smulkių aukų 17.75
Viso labo 63.25

T. Fondo narys J. V. Kovas
Išdininkas S. V. Kulikauskas
Sekretorius J. Bendžiūnas

PANAMA. — Tris sykius sudrebėjo žemė. Suvirpėjo namai. Bet Panamos kanalai nepadarę jokios blėdies.

LONDONAS. — Anglijos parlamentas atsidarys ateinančią utarninką. Bet tose ceremonijose pats karalius pagal daktarų patarimą nedalyvaus nesąs dėl to dar ganėtinai stiprus.

PIRKITE SKAITYKITE PLATYKITE "DARBININKO" LEIDINIUS. Pigumu, dailumu, gerumu savo leidinių "Darbininkas" virsija visas kitas išleistuves.

MUZIKOS IR DAINOS MYLETOJAMS MĖNESINIS LAIKRAŠTIS "MUZIKA"

Eina kas mėnuo 16 puslapių teksto ir 8 puslapiai giesmių, dainų ir pianui gaidų. "MUZIKOJE" telpa pamokiniams kaip chorą vesti, muzikos istorija ir teorija su pavyzdžiais.

REDAKCIJA 3214 CEDAR STR., PHILADELPHIA, PA. ADMINISTRACIJA P. O. BOX 172 BROOKLYN, N. Y.

Tik ką išėjo iš spaudos Gyvojo Ražančiaus: Lapeliai:

Kaina 15c. už 15 lapelių. Imant nemažiau 1500 lapelių nuleidžiam 5-tą nuosimtį.

Norintieji pirkti rašykite:

"DARBININKAS" 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Didesnė! Didesnė! "Tikyba ir Dora"

Nuo Naujų Metų eina padidinta. Įvairaus skaitymo tikėjimisko ir dvasiško turinio yra dvigubai tiek, kiek pirma buvo.

Laikraštis eina du kartų į mėnesį. Kaina liko ta pati: 75c. metams. Kas atsiųs už 1c. krasos ženklelį (stampą), gaus vieną numerį pasižiūrėti.

Prenumeratą galima siųsti ir krasos ženkleliais.

Adresas: "TIKYBA IR DORA," 1631 W. NORTH AVE., CHICAGO, ILL.

LIETUVIAI! pasiskubinkite užsisakyti "Zvirblį" — juokų ir satyras mėnesinį laikraštį, kuris yra jau žymiai padidintas ir metams prekiauja tik 1 doleris.

"Zvirblis" redakcijoj galima užsisakyti ir garsų Anglijos "Eži" kurs metams prekiauja 75c. Kas "Zvirbliui" prisiųs 1 dol. ir 50 c., tas per ištisus metus gaus "Zvirblį" ir "Eži."

Antrašas: "ZVIRBLIS," BOX 576, :: :: :: FOREST CITY, PA.

LIETUVIŠKA Kriaučka

Padarom moteriškus drabužius, vasarinius ir žieminius po naujausiais madai.

A. ČEPULIONIS, 242 1/2 W. Broadway, (Virš "Darbininko" spaustuvės.) So. Boston, Mass.

Jei esi nuliudęs, - "Eži" - Skaityk.

JEI PATS SUGELI, I — "EŽI" — RASYK. NORI SVEIKO JUOKO? — PRIE — "EŽIO" EIK. PAŽINK PIRMA — "EŽI" — IR TUOKART PEIK.

Adresas: "Ežys" 213 STATION ROAD, DYKEHEAD, SHOTTS, SCOTLAND.

Nebuk be gero Katalikiško laikraščio.

Užsirašik sau ar savo pažistamiems Lietuvoj bei Amerikoj "Iševių Drauga"

KURS 1915 METAIS EIS KAS SAVAITĖ PADIDINTAS IR PADAILINTAS, TALPINS:

- 1. Vėliausias žinias iš karės.
2. "Seno darbininko atminimas" užvadinatas "Svieto perėjūnas" (trankimasis po Vokietiją, Luxemburgą ir Daniją).
3. Kun. Norbuto kelionė į Lietuvą, užvadinatą "Is Skotijos į Lietuvą ant motocikletkos."
4. "Skotijos Lietuviai" II Lanarkshire, III Linlithgowshire, IV Midlothian, V Dundee ir tt.
5. "Lietuviai Anglijoj."
6. Korespondencijas.
7. Peržvalgos ir margumynai ras sau vietą.
8. Dainas, paveikslėlius, straipsnius.

Rev. Jos. Norbut, MOSSEND, LANARKSHIRE, SCOTLAND.

Skaityk "šviesa"

DU-KART MĖNESINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS. JEI RŪPI BLAIVYBĖ, JEI NORI PAGERINT SAVO BŪVĮ, JEI TROKŠTI TAMSUOJE SVIESOS, SKAITYK "ŠVIESĄ."

Adresas: "šviesa" 46 CONGRESS AVE., WATERBURY, CONN.

KĄ TIK IŠEJO IŠ SPAUDOS NAUJOS KNYGELĖS.

1) "ABĖCĖLĖ". Arba, Tau mielasis vaikeli pirmautinai Skaitymėliai. Si knygtė labai pritaikyta pradinių mokyklų vaikūčiams, tai trumpi, lengvi žodžiai ir sakiniai, ir kitoki skaitymėliai, taikintas pradžiamoksliams. Kaina 5c., imant (100) vieną šimtą, tik \$2.50 už šimtą, 24 puslapių ir su viršeliu.

2) "VAKARO VALANDELES" Jaunimui ir suaugusiems pasilinksminimui, ir vakarų puošimui rinkinėlis. Surinkta: Deklamacijos, Eilės, Dainelės, Monologai, Dialogai, Komedijos, Teatrėliai, Farsos, Juokeliai, Mjislis, Patarlės, Zaislės ir tt. Ypač tinkanti, mūsų jauniems scenos, ir juokų mylėtojams. Medegos užtektinai ilgo viešo vakaro papuošimui.

3) Dvi komediji. Vienoje knygtėje. 1) "NEUŽMOKĖJES PABĖGO" ir "MAT KO REIKS" kaina 8c. Šie visi veikalėliai, netik ką tinka lošti suaugusiems, bet labai atsakanti mokyklų vaikūčiams. Tos visos knygtės galima gauti pas: J. V. KOVAS, 21 CONGRESS AVE., :: :: :: WATERBURY, CONN. (Taip-pat ir kituose knygynuose.)

Karė, mobilizacija...

Visi tautiečiai, jauni ir seni, vyrai ir moters, merginos ir vaikai, nei minutes neatidėliodami marš į mobilizacijos punktus. Kuogreičiausia ruoškimės į baisią, sunkią, ilgą karę. Sujungkime jėgas kariauti su baisiu, galingu, beirdžiu priešu, kurs baigia mus terioti. Baisusis priešas pasalingu būdu įlindo mūsų širdyse ir skerdžia mūsų širdis, kaip meitėlius. Nejudomis bausis priešas privėis tarp mūsų visokių nuodingų vabalų, kirmėlių, žalėlių, bjaurių šliužių. Del to įsibrovusio priešo mūsų tarpan mūsų širdis emė skęsti varguose, nedorybėse.

Todel apšaukime jam karę, kuri gal truks dešimtmečius, gal šimtmečius.

Kelkime kovos balsą nuo krašto iki krašto, didmiesčiuose miestuose, miesteliuose visose kolonijose. Pakelkime balsą, sujuskime, kad nuo mūsų balsų ir sujudimo sudrebėtų žemė, suvirpėtų oras ir kad nuo to sugriūtų paskutinės didžiausiojo priešo tvirtovės ir drutvietės.

Visokios informacijos, nurodymai, instrukcijos kariniame muštre, strategikoj, ginklu, amunicijos, provizijos, kreiptis į generalio štabo buveinę. Nuolatinės instrukcijos leidžiamos kas mėnuo. Per metus atsieina tik 50c. Generališko štabo adresas:

"Tautos Rytas"

Rev. J. Valaitis, 28 CHERRY STREET, :: :: :: SHAMOKIN, PA.

UŽSIRASYK GERĄ IR PIGŲ LAIKRAŠTĮ

"SANTAUKA"

"SANTAUKA" išaina kiekvieną pėtnyčią 4-rių pusl., didelio formato ir kainuoja metams tik \$1.00, pusei metų 65c.

"SANTAUKA" paduoda naujausias žinias, netik iš "SANTAUKA" paduoda naujausias žinias netik iš karės lauko, bėt ir iš viso pasaulio.

"SANTAUKOJE" telpa rimti straipsniai, poezija, vaizdeliai ir satyra.

"SANTAUKA" eina katalikiškoje-tautiškoje dvasioje. Pasižiūrėjimui vieną numerį siunčiame dykai.

"SANTAUKA"

2120 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

Vienintėlis Bepartyviškas Laikraštis

AMERIKOS LIETUVIS

Vienintėlis lietuviškas bepartiviškas laikraštis Amerikoje, talpina žinias iš lietuvių gyvenimo, iš karės, iš Lietuvos, Darbininkų Žinios, Prakalbos po Medžių, Moterų Skyrūs, Moterų Žinios ir Naminiai Darbai, Aprašymas Kariaujančių Šalių, Juokai ir Margumynai. Jeigu vieną perskaitysi tikrai pamylėsi.

Kaina metams \$1.50, Pusei metu 75c., Kanadoje užrubežiaus, \$2.00

Prisiųsk aiškų savo adresą, tai prisiųsime vieną del pažiūrėjimo.

Rašyk Adresą tokį

"AMERIKOS LIETUVIS", 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Jei trokšti apšvietos

ir sveiko maisto savo protui, tai skaityk dvisąvaitinį iliustruota jaunimo laikraštį

"Vytį."

"VYTIS" yra vienatinis ir pirmutinis jaunimo laikraštis Amerikoje.

"VYTYJE" telpa geriausi raštai mūsų jaunų rašytojų, literatų ir studentų.

"VYTYJE" rasi žinučių iš Amerikos bei Lietuvos jaunomenės gyvenimo.

"VYTIS" leidžiamas tautiška-katalikiškoje dvasioje.

"VYTI" leidžia Lietuvos "Vyčių" jaunimo organizacija. Metams "Vytis" kainuoja \$1.50, pusmėčiui 75c. L. Vyčių organizacijos nariaus "Vytis" siunčiamas už mėnesines mokeskis.

Prisiųsk savo antrašą ir už 2c. krasos ženklelį, o vieną numerį pažiūrėjimui prisiųsime veltui.

Visais reikalais kreipkities šiuo antrašu:

"Vytis,"

731 West 18-th str., Chicago, Ill.

"Draugas" - Nesugriaunama Tvirtovė.

Sako, kad šioje gadynėje nesą nesudaužomų, neišgriaunamų tvirtovių. Netiesa.

Jau daug metų, kai socialistai ir laisvamaniai sujungtomis spēkomis atkakliausia bombarduoja ir antpuldinėja Amerikos lietuvių katalikų tvirtovę "DRAUGĄ." Ta tvirtovė netik kad atsilaikė, netik kad nublōškinojo visus priešų snugius ir antpuolius, bet dar išleido savo spēkų statyti tvirtoves kitur, kur priešininkai yra įsigalėję.

Todel ypatinga yra ta tvirtovė, indomus tas laikraštis "DRAUGAS." Jo spēkos yra šauniai sumobilizuotos. Stok išvermingųjų, nepergalimųjų pusėn, užsiprenumeruok "DRAUGĄ." Metams \$2.00, pusmėčiui \$1.00.

Adresas:

"Draugas" Publ. Co.

1800 W. 46 ST., :: :: :: CHICAGO, ILL

Broliai darbininkai!

Skaitykite ir platinkite katalikišką savaitraštį

"Žvaigždė"

"ŽVAIGŽDĖ" yra seniausias lietuvių katalikų laikraštis, 16 pusl. didumo suteikia įvairių žinių iš Amerikos ir viso pasaulio gyvenimo.

METAMS ATSIĖINA TIK \$2.00. Korespondencijas ir pinigų siųskite šiuo adresu:

"ŽVAIGŽDĖ"

3654 RICHMOND ST., :: :: PHILADELPHIA, PA.

Vietinės žinios.

GRAŽIAI PALAIDOJO.

Vasario 8 d. So. Bostone mirė Antanina Užbalienė (po tėvais Strasdaitė), 42 metų amžiaus. Paliko du brolius ir tris seseris. Lietuvoje turėjo motiną 115 metų amžiaus. Iki vokiečių užėmimo buvo gyva.

Amerike išgyveno 25 m. Kilus iš Vabalinkų par., Panevežio pav., Kauno gub.

Palaidota ketverge vas. 10 d. Prigulėjo prie Sv. Jono E. Blaivininkų dr. jos ir Lietuvos Dukterų. Tos dr. jos palaidojo labai puikiai. Visi gėrėjosi, o ypač moterys. Sakė viena kitai: "Tai gerai prigulėti prie dr. jų."

Ištikrųjų gerai ir naudinga prigulėti prie gerų dr. jų. Dr. ja savo nario taip neapleidžia, kaip motina sunų dukterį.

O kaip sunku įkalbėti lietuviams, ypač moterims prisirašyti prie dr. jų. Mato reikalą ir didžią naudą prigulėti, o prisirašymą vilkina, atidėstinėja. Ir kada jau po laiko, tai galinasi.

So. Bostone yra bent 3.000 moterų. O į dr. jas priguli apie 500. Ar gi tai neįstabus apsilaidimas.

Minėta velionė prigulėjo net prie dviejų dr. jų, nors buvo prasčiokėlė. Ji dirbo po namus, tarnaudama turtingose šeimynose. Jos vyras buvo subludęs ir su giminiučiū važiavo 1907 m. Lietuvon. Išlipęs Anglijoje Liverpool pabėgo ir dingo nežinia kur.

"IŠEIVIŲ DRAUGAS" sa vaitinis lietuvių laikraštis. Metams \$2.00, pusei metų \$1.00.
REV. JOS. NORBUT,

DARBININKO DOVANĖLĖ

D a r b i n i n k a m s
kaina tik 5c.

Šioje knygelėje randasi straipsniai, kurie buvo "Darbininke" skyriuje: "Iš po darbininko plunksnos." Tuose straipsniuose yra gausybė sveiko, darbininkiško, praktiško proto minčių. Visi straipsniai vaizdingi, malonūs, simpatiški meilūs, pamokinanti, perspėjanti, paakstinanti.

Kalba švelni, lengvutė, o ne kokia dirbtinė. Verta didžiausio išplatinimo.

"BLINDA"

ŽEMAIČIŲ RAZBAININKAS — 4 AKTŲ IR
1 PAVEIKSLO DRAMA PARASYTA ŽEMKALNO.

Šį veikalą "Gabijos" draugija vaidins Utarninke, Vasario 15 d. (Feb.) š. m. prasidės 8-tą val. ir tęsis per visą vakarą.

Lietuvių Svetainėj

E IR SILVER GATVIŲ KAMPAS, SO. BOSTON, MASS.

Sis labai interesingas veikalas verta kiekvienam pamatyti. Vaidins apie 30 aktorių rolėse ir dainuos vyrų choras — razbainikai. "Gabija" užprašo atsilankyti kaip Bostono taip ir apilinkės publika. Tikietų kaina 50c. ir 25c.

DIDŽIAUSIAS NUPIGINIMAS KOKI KADA KAS YRA GIRDEJĖS.

Ant Deimantų, Laikrodžių, Lenciugų ir kitokių auksinių ir auksuotų daiktų.

Taip-gi parduodu gramofonus su lietuviškais rekordais, siuvas masinas ir rinkotus ant lengvų išmokėjimų. Tai yra viena iš geriausių vietų, kur jūs galite nusipirkti sau reikalingą daiktą pigiai ir gerą. Eidamas pro šalį užėik persitikrinti. Toliau nuo Bostono, prisijunčiam per pačią. Užsakymus pristatom į namus; aš, ar mano agentai. Gwarantuotus ant 20 metų atmainom, jeigu nublukns anksčiau. Visi mane žino ir kas sykį pirkto, tas nesigaili. Siųsk laiška, o mes tuoj pribūsim į jūsų namus.

Talsom laikrodžius, žiedus ir kitokius daiktus. Darbas gvarantuotas.
P. KETVIRTIS JEWELRY CO.
324 E Street, So. Boston, Mass.
(Kampas Broadway)

Draugija Sv. Kazimiero R. K. laikys savo mėnesinį susirinkimą Vasario 13 d. 2-ą valandą po pietų pobažnytinėje salėje 5 gat. So. Boston'e. Mokesčiai bus priimami 1:30 taip-gi ir nauji nariai bus priimami. Taip-gi nepamirškite organą užsirašyti kurie dar neturi.

Draugijos Komitetas.

WORCESTER, MASS.

Puikus gėlių Vakarų su šokiais, dainoms ir deklamacijomis. Bus Vasario-Februari 17 d. 1916 m. A. O. H Svetainėj, Trumbull gatvė, Worcester, Mass. Vakarą rengia Lietuvos Vyčių 26-ta kuopa. Pradžia vakarą 7:30 val. vak. Įžanga tik 25c.

Kviečiami visi ateiti pasiklausyti dainų, deklamacijų ir tt. Programas gana įvairūs ir didelis. Svetainė bus išpuošta gėlėmis. Geriausia programa smagiai praleisti laiką. Jaunesnieji galės linksmai pasišokti puikioje svetainėje, o senesnieji prie kvėpiančių gėlių turės geriausią progą pasiklausyti dainų, deklamacijų, kurios bus geriausiai atliktos, nes vadovaus žmogus turintis nepaprastus gabumus dainose ir avkaro vedime, vietos vargoninkas p. J. Čižauskas.

Taip-gi gėlės bus pardavinėjamos, daugiausiai gavusieji išlaimės dovanas.

Dovanas gaus dvi panaitės. Dalis pelno bus skiriama nukentėjusiems lietuviams nuo karės.

Kviečia Lietuvos Vyčių 26 kuopos

KOMITETAS.

Pajieškau savo puseserės Juzės Širvaitės apie du metus atgal gyveno Pittsburgh'e, Pa. girdėjom išvažiuo į Chicago, ji pati ar kas kitas meldžiu pranešti žemiau parodytu adresu.

Taip-gi pajieškau savo draugo Pr. Miliaus, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Pašilio parapijos, Baltarusėškių sodos. Jis pats ar kas kitas meldžiu pranešti šiuo adresu:

Ig. Ramanauskas,
1327 Hays St., Homestead, Pa.

C. & P. Phone St. Paul 5947
Grabininkas ir Balzamuotojas
Pagrabus atlieku pigiai ir gražiai. Esu išėjęs mokykloj tam tikrus graborystės mokslus ir išdavęs egzaminus. Siunciu numirėlius ir į kitus miestus ir pargabenu iš kitų miestų.

Tai-gi, vientaučiai, laidojimo reikale visuomet kreipkitės pas mane. Ofisas

JONAS GREBLIAUSKAS
500 SO. PACA ST.,
BALTIMORE, M. D.

Lietuvius Daktaras
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St.,
Philadelphia Pa.
Valandos: Nuo 9 iki 11 rto. 12-2, 4-6 p. pietu. 7-8 vakare.

BEDARBIAI M'S PROGA

Šiais laikais reikalinga daug merginų ir vyrų ČEVERYKŲ dirbtuvėse. Mokanti ir nemokanti gali darbą gauti. Gera proga, gerą darbą išsimokinti Adresuokitė

MONTELLO EMPLOYMENT OFFICE
J. Micevičius, savininkas.
146 Ames St. Montello, Mass.
Telefonas Brockton 1562-m

Kas iš to, kad ir turi pilną krautuvę, o jei žmonės nežino ką turi?
Garsinkis!

REIKALINGA kasdiena 25 merginų valgyklose, hoteliuose, dirbtuvėse ir prie namų darbo. Visokių darbų vyrams.
S. GORALSKY
DARBO PAIEŠKOJIMO OFISAS
153 COURT ST. BOSTON, MASS.

SOKIŲ MOKYKLA.
Visokius užrubežinius ir amerikoniškus šokus mokina po No. 1140 Columbus Ave., Room 44 Roxbury Crossing.
Pamokos atsibūna utarninko ir ketvergo vakarais Conon Hall 20 Conont str. Mokytojas E BROWNING (Iš Rusijos)

MYLĖTOJUI MUZIKĄ IR DAINAS.

8 lekeijos lietuviškoj kalboj išsimokinimo (notų) "Gaidų" ir visokių instrumentų, kad ir nesi matęs gaidų, išmoksi be mokytojo, kuriam mokėtum 50c. už 1 lekeiją. Knyga \$1.50, parduodu už \$1.00 tik ant trumpo laiko 3 knygos už \$2.00. Adresuokit: G. A. BARONAS, P. O. McKees Rocks, Pa.

LIETUVIS KRIAUCIUS.
Pasiuvu visokius drabužius pagal naująsią madą, vyriškus ir moteriškus. Darbą atlieku gerai, teisingai ir pigiai. Taip-gi išprosinu, pataisau, skalbiu ir kvarbuoju.
PETRAS MAKAREVIČIUS,
(Arti lietuvių bažnyčios)
105 So. Meade Str.,

Ateina Žiema

Reikės visiems nusipirkti žieminių rūbų ir gerų čeverykų, tai-gi nepamirškite, kad mano krautuvėj yra užlaikomi geriausi tavorai.
ČEVERYKAI Vyrų, Moterų ir vaikučių, geriausia padaryti, pagal naująsią madą, kožna pora gvarantuojama.
VYRŲ SKRYBĖLĖS VISOKIŲ KAINŲ.
Šiaip jau užlaikome visokius vyrų aprėdalus, marškinius, sveterius, pirštines ir t. t.
Mūsų kainos žemesnės už kitų.
NUOSIRDŽIAI UŽPRAŠOME.

C. P. YURGELUN,
377 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vienatinė Lietuviška
Krautuvė
Kuri užlaiko visokio tavoro, reikalingo mainieriams.
V. LUKOSEVICIA,
Minersville, - - Pa.

GERA PROGA!
Gramatika angliškų kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c
Naujas Būdas mokytis rašyti be mokytojo.....10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) 35c
Viso \$1.60
Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Darbininko" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. MKOLAINIS,
R. F. D. — Route 2,
Hudson, N. Y.

SVARBUS PRANEŠIMAS NEWARK'O N. J. IR APIE LINKIŲ LIETUVIAMS,
Jog naujai išleista "Metraščių" L. R. K. Spaudos Draugijos, galima gauti klebonijoje po No. 207 Adams St., Newark, N. J. Patartina kiekvienam jį įgyti, nes sulig jo vertės visai nebrangus. Kaina be apdarų 75c. Su apdarais \$120.

Ant pardavimo formičiai del trijų kambarių. Priežastis pardavimo išvažiuoju į kitą miestą.
P. SILEIKA,
8 Heath Place, Roxbury, Mass.

LIETUVIAI REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "DARBININKE."
LIETUVIAI PAS SAVUS.

Pasiuвам drapanas sulig naujausios mados ir pagal Jūsų norą.
JONAS BERZELONIS & CO.
28 Chandler Str., Boston, Mass.
(Castle Square's Block'e.)

KATALIKIŠKŲ LAIKRAŠČIŲ PRIETELIAMS.

Pagal įvykusios sutarties tarp katalikiškų laikraščių leidėjų pranešame šit ką: Tiems, kurie užsisakys per katalikiškų laikraščių agentūras daugiau, negu vieną laikraštį — bus daromos žymios nuolaidos. Kuo daugiau kas užsisakys laikraščius, tuo didesnę bus padaroma nuolaida.

1) "Draugas" — \$2.00, "Žvaigždė" — \$2.00.
Užsakant abu du \$3.25
2) "Draugas" — \$2.00, "Darbininkas" — \$3.00. Abudu \$4.00
3) "Žvaigždė" — \$2.00, "Darbininkas" — \$3.00. Abudu \$4.00
4) "Draugas," — "Žvaigždė" ir "Darbininkas" — Visi kartu \$5.25
5) "Žvaigždė" — \$2.00 ir "Tikyba ir Dora" — 75c. Abudu \$2.25
6) "Draugas" — \$2.00 ir "Tikyba ir Dora" — 75c. Abudu \$2.25
7) "Tikyba ir Dora" — 75c. ir "Darbininkas" — \$3.00. Abu \$3.00
8) "Draugas," "Žvaigždė," "Darbininkas," "Tikyba ir Dora." — Visi \$5.75
9) "Draugas" — \$2.00, "Vytis" \$1.50. Abudu \$2.75
10) "Draugas" — \$2.00, "Žvaigždė" — \$2.00, "Vytis" — \$1.50. Visi \$4.00
11) "Draugas," "Žvaigždė," "Vytis," "Tikyba ir Dora." — Visi \$4.50
12) "Darbininkas" ir "Vytis." Abudu \$3.75
13) "Tikyba ir Dora" ir "Vytis." Abudu \$1.75
14) "Draugas," "Žvaigždė," "Tikyba ir Dora," "Vytis" ir "Darbininkas" \$6.50
15) "Draugas" \$2.00, (arba "Žvaigždė") ir "Žvirblis" — \$1.00. Abudu \$2.50
16) "Tikyba ir Dora" ir "Žvirblis." Abudu \$1.50
17) "Vytis" ir "Žvirblis." Abudu \$2.00
18) "Darbininkas" ir "Žvirblis." Abudu \$3.25
19) "Draugas," "Vytis," "Žvirblis." Visi \$3.50
20) "Draugas," "Žvaigždė," "Tikyba ir Dora" ir "Žvirblis." Visi \$4.25
21) "Draugas," "Žvaigždė," "Tikyba ir Dora," "Darbininkas," ir "Žvirblis." Visi \$3.25
22) "Draugas," "Žvaigždė," "Tikyba ir Dora," "Darbininkas," "Vytis" ir "Žvirblis." Visi \$7.25

Pasarga: Čia dar nepaminėti: "Moksleivis" — \$1.00, kuris negali duoti nuolaidos, nes ne biznio pamatais eina; "Tautos Rytas" — 50c, kurs ir taip baisiai pigus, ir "Pažanga" — \$3.00, kurios leidimas dar nėra pilnai paaiškėjęs.

TEL. BACK BAY 4200
DR. F. MATULAITIS
Ofiso adyvos Gydo visokias ligas 1-3 P. M. 7-9 P. M. Priekaria Akinius.
419 Boylston St., Boston, Mass.

PIRMOS KLESOS
DANTISTAS
Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išraimų.
Visą darbą gvarantuojame.
DR. W. T. REILLY
469 Broadway, So. Boston, Mass.
PRIE DORCHESTER ST.
Valandos nuo 9 val. rytą iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 val. rytą iki 4 val. vakare.

Telephone So. Boston 605.
ANTANAS ŠAPALIS meistras
indeda telefonus, dengia stogus, ir atlieka visus staliorys tės darbus prideramai.
KAINOS NEBRANGIOS.
Ofisas Gyvenimas
315 W. Broadway, 133 Bowen St SO. BOSTON, MASS.

..... Skaitykite ir platinkite "Darbininką." Tegul jis randasi kiekvietoje grinčioje. Jei prenumerata baigiasi, tai negaisuodamas atnauyk.

..... Tel. Oxford 4900.
J. P. TUINYLA,

Užlaikom didžiausia krautuvę, deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkotus, duo dam ant bargo ir ant išmokėsiu ant lengvų išlygų. Reikalauja me agentų kiekvienam mieste Su vienytų Valstijų ir Kanadoj, di delį nuosimtį duodam perkup čiams, didelį, naują katalogą, siunčiame ant pareikalavimo us 25 centus stampų.
J. P. TUINYLA,
822 Washington St., Boston, Mass.

Dr. Paul J. Jakmaw (Jakimavičius)
Priemimo valandos: Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare
209 BROADWAY Cor. G ST. SO. BOSTON. Tel 502 S. B.

Parduodu Gramafonus ir geriausius Rekordus su lietuviškoms dainoms ir tt. Katalogus duodam dykai kiekvienam kuris prisijunčia už 2c. krasos ženklej.
K. Graneckas.
30 Essex St. Athol, Mass.

KA TIK IŠEJO IŠ SPAUDOS NAUJOS ST. ŠIMKAUS KOMPOZICIJOS.

1) "Oželis" mišriam chorui prie pijano .....60c.
2) "Scherzo" pijanui (solo) .....60c.
3) Šią nedėlėlę" mišriam chorui prie pijano.....25c.
4) "Plaukia sau laivelis" vienam balsui arba moterų chorui prie pijano .....40c.
Galima gauti tikrai "Muzikos" redakcijoje:
3214 CEDAR STR., PHILADELPHIA, PA.
Ten pat galima gauti "Keturios dainos" vienam balsui prie pijano — 80c. Daug užsisakant — didelė nuolaida.

Savas Pas Savą Remkit Sa v u s i u s.

Reikale kreipkitės pas vienatinį lietuvių išdirbėjų šių dalykėlių: visokių ženklelių draugijoms, o ypatingai kukardų, guzikėlių, metalinių anameliuotų ir padengtų celuloidu. Išdirbu šarpas, veliavas, karūnas ir tam panašius daiktus. Pavestus man darbus atlieku prideramai kas link sutarties ir užsakyvus atlieku artistiška. Del prašalinimo neteisingų informacijų, kurias skleidžia apie mane noriu aiškiai pasakyti kad visus darbus darau savo rankom.

M. A. NORKUNAS,
166 MELROSE ST., :: :: :: MONTELLO, MASS.

Vienatinė Lietuviška
APTIEKA
Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gyduolių galite gaut kokios tik pasaulyj vartojamos, bet ypatingai geros sekančios gyduolės.

Nuo Reumatizmo 1.00	Gyduolės del pataisyimo apetito 1.00
Nuo slinkimo plaukų ir pleiskanų 75c.	Gyduolės del suvalnimo vidurių 50c.
Nuo kosulio, gripo ir slogos 1.00	Gyduolės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo 1.00
Kraujo Valytojas 1.00	Gyduolės nuo vištakių (corn's) 15, 20 ir 25c.
Nuo saulės nudegimo 50c.	Pilės del Kepenų 75c.
Bobro lašai 1.00	ir Inkstų 75c.
Nuo suirimo Nervų 1.00	Proškos nuo nerviško galvos skaudėjimo 10 ir 25c.
Vaikų ramintojas 25c.	Gumas nuo dantų gėlimo 10c.
Pamoda plaukams 25c.	Tikra lietuviška Trejanka 25c.
Nuo viduriavimu suaugusiems 50c.	Visokie kvėpianti muliai 10, 15 ir 25c.
Nuo viduriavimo mažiems 25c.	Perfumos visokių gėlių 25, 50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau.
Gydanti mostis nuo pučkų 50c.	
Nuo prakaitavimo kojų 25c.	
Mostis ir skysčiai miežų ir parkų 1.00	

Taip-gi turiu gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų.
Jeigu norite gaut tikrus vaistus, kurie sugrąžintų jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarauta.
RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI, nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų. Gyduolių galite reikalauti ir per laiškus, o mes prisiusime jums expresu. Visokiame reikale kreipkitės šituo adresu:
K. ŠIDLASKAS
226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

Geriausias Siuvėjas.
Siutus padarau ant užsakimo nuo \$20.00 ir aukščiau.
Darbą atlieku pirmos klesos ir už mažiausia kaina.
S. C. LILIENSTERN,
172 State St., Boston, Mass.
(Priešais Custom House.)
Visi skaitykit ir platinkite "Darbininką"